

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

CÍRKEV JAKO TĚLO

- 8 Rozhovor s emeritním synodním seniorem Danielem Ženatým – A. Rozbořilová
- 12 Proč tvoříme Evangelickou církev? – M. T. Zikmund
- 35 Opavský Hospodin v hospodě – P. Janošík
- 44 Rozhovor se spisovatelem Petrem Pazderou Paynem – T. Trumpeš

Jeronymova
jednota

Sbírka na **HLAVNÍ DAR LÁSKY 2025**

Výtěžek letošní sbírky pomůže
s opravou Komenského síně v Čáslavi

Obnovme společně **Komenského síň** –
– místo, kde se setkáváme a nacházíme
cestu k sobě, k Bohu a k druhým
...aby se Komenský nemusel stydět

Příspěvek můžete poslat na účet

71717171/2700

variabilní symbol 914200

nebo použít QR platbu

www.caslav.evangnet.cz

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *M. Kitta*
- 8** Rozhovor s emeritním synodním seniorem Danielelem Ženatým – *A. Rozbořilová*
- 12** Proč tvoříme Evangelickou církev? – *M. T. Zikmund*
- 14** Zázrak v Karvině? – *A. Rozbořilová*
- 18** Jakou pluralitu naše církev unese? – *P. Pokorný*
- 20** Obraz těla jako klíč k pochopení církve – *J. Roskovec*
- 22** Otázka na tělo – *E. Karásková*

MOJE CÍRKEV

- 29** Kostely otevřené příchozím jsou reál – *D. Ženatá*
- 32** Když ztrácíme půdu pod nohama – *A. Rozbořilová*
- 35** Opavský Hospodin v hospodě – *P. Janošík*
- 37** Tři roky snění a bdění s Post-mládeží – *Š. Esterle*
- 39** Mládež zvolila nové vedení i delegáty na synod – *A. Ryglová*

DIAKONIE

- 41** Tady to bylo parádní – *A. Šůra*
- 43** Silné zemětřesení postihlo Myanmar – *E. Kubištová*

SLOVO

- 44** Rozhovor se spisovatelem Petrem Pazderou Paynem – *T. Trumpeš*
- 47** Těšínská pomoc – *V. Meislová*
- 48** Putnův Kazatel: pikantní vetřelec mezi biblickými komentáři – *P. Hanych*
- 49** Čtrnáct setkání obrazu a slova – *L. Ridzoňová*
- 51** Mám problém – *L. Mamulová*
- 52** Dopisy Monice – *Z. A. Eminger*
- 52** Poslední slovo – *I. Procházková*

ÚVODNÍK

Bez vás to nepůjde

Poslední sčítání lidu v r. 2021 potvrdilo po-revoluční trend odlivu členů církve. Úbytek věřících je myslím patrný – a to i přímo v kostelních lavicích. Ale čísla nejsou vše. Je lepší masová církev plná vlažných „kostelocho-dičů“, anebo stádečko věrných srdcařů? Ze své skromné zkušenosti soudím, že církev potřebuje takové lidi, kteří přiloží ruku k dílu, kteří tvoří a nabízejí společenství.

Pokles zájmu o církevní život je znát i v kle-sajícím nákladu našeho časopisu. Když jsem do redakce nastupovala, měsíční náklad se po-hyboval těsně pod hranicí 3000 kusů. Po pěti letech je téměř o tisícovku níž. Jako tištěný ča-sopis zápasí Český bratr samozřejmě i s jinými nepříznivými okolnostmi, jako je obecný útlum čtenosti tiskovin, konzervativní forma či speci-fický obsah.

Když jsme vloni oslavovali 100 let Českého bratra, přemýšlela jsem nad tím, kolik let má ještě před sebou. Jaká je jeho budoucnost? Ma-tematické výhledy jsou neúprosné. Pokud by vývoj nákladu časopisu pokračoval stejným tem-pem jako v letech 2021–2024, podle odhadů do roku 2040 zanikne. Jaká je to představa? Je „náš časopis“ přežitek, nebo o něj stále stojíme? V re-dakci vynakládáme velké úsilí, abychom vám na-bídli co nejlepší časopis. Snažíme se šířit dobré jméno církve i nadějně Boží slovo. Chceme mít na zřeteli, že církevní časopis je tu opravdu pro všechny. Usilujeme o to spíše stmelovat než rozdělovat. Anebo alespoň hledat to společné – obzvlášť ve světle aktuálního zmenšování církvi a polarizace společnosti.

Cenu přitom navzdory stále zvyšujícím se ná-kladům držíme na naprostém minimu. Jako ča-sopis podporovaný církví máme tu výhodu, že nemusíme usilovat o zisk. Ale stojíme o to bu-dovat společenství lidí, kterým je Evangelická církev drahá. Připojte se?

Adéla Rozbořilová

Kulatý stůl jednal o samofinancování i novém využití církevních budov

V březnu proběhlo v Berlíně setkání s několika partnerskými evangelickými církvemi z Německa a Švýcarska při tzv. Kulatém stole. Ten zprostředkovává finanční podporu projektům naší církve.

Výsledkem je velká podpora ve výši 4,5 milionu korun pro devět projektů. Kromě Sjezdu (nejen) evangelické mládeže či vydání katechetických příruček budou podpořeny sbory v Jimramově, Hošťálkově, Krabčicích a v Křížlicích. Podpora míří i na evangelické gymnázium do Brna či do školy v Sudicích.

„Jsme za podporu vděční. Zvláště německé církve jsou pod extrémním tlakem snižování příjmů kvůli stále se snižujícímu počtu věřících. Proto s nimi rádi sdílíme zkušenost s přechodem na samofinancování. O to víc jsme za dary vděční, směřujeme je výhradně do investic a rozvoje a ne na běžné výdaje. Při potřebě samofinancování je každý takový příspěvek o to cennější,“ uvedl k tomu ředitel ústřední církevní kanceláře (ÚCK) Martin Balcar. Kromě něj se ekumenického setkání v Berlíně zúčastnil také

synodní senior Pavel Pokorný a pracovníci projektového oddělení ÚCK.

Kulatý stůl nabídl inspiraci i pro jinou spolupráci než formou darů. Delegáti si například prohlédli některé zajímavé projekty na oživení nevyužitých kostelů. Jedním z nich je i nově vzniklý komunitní sbor Refo Moabit. Jinou formou využívání je projekt čtyř kostelů Besondere Orte (<https://besondere-orte.com>), přestavba na kongresová či společenská centra, přičemž výnos slouží berlínské církvi na podporu sborů.

ARo/Martin Balcar

Velikonoční sbírka podpoří rekonstrukci komunitního prostoru v Čáslavi

Každoročně o Velikonocích pořádají evangelické sbory solidární sbírku na jeden stavební projekt. Sběrka se tradičně nazývá „Hlavní dar lásky“ a je organizována Jeronýmovou jednotou.

Letos podpora míří do Čáslavi, do živého společenství, kde evangelici žijí a působí doslova uprostřed města. Nejenže se tamější sborový areál nachází pár kroků od centrálního náměstí, ale hlavně se kostel, fara i zahrada pravidelně otvírají nejrůznějším kulturním, společenským a komunitním aktivitám. Vedle bohoslužebných a duchovních setkání se tu konají akce spolkové, neziskové i sociální.

Jedním z důležitých prostorů pro tato četná setkání je i sál v suterénu fary – tzv. Komenického sál.

A právě tento sál by měl v následujících letech projít citlivou a náročnou rekonstrukcí, po níž bude moci nabídnout nejen důstojné zázemí pro bohoslužebná setkání v zimním období, ale

i prostor pro celoroční komunitní a společenský život spojující lidi napříč všemi generacemi. Srdečně vás ke sbírce zveme. Přidat se můžete svým darem na velikonoční neděli v kterémkoli farním sboru Českobratrské církve evangelické nebo také QR platbou přes uvedený kód. Více informací najdete na e-cirkev.cz/jj2025.

QR Platba

Loňská sbírka na Hlavní dar lásky vynesla rekordní 2 068 674 Kč, kdy část financí byla poskytnuta i z dědictví po Ladislavu Hanusovi. Vybrané prostředky byly z rozhodnutí Jeronýmovy jednoty věnovány do Olomouce, kde pomáhají spolufinancovat rozsáhlou opravu kostela.

Hof

Jak spolu mluvíme v online prostoru?

Přibližně tak by se dalo shrnout téma pražské seniorátní konference nazvané „Proč vás (ne)banujeme“, která se konala v polovině března ve sboru u Klimenta a věnovala se zejména komunikaci na sociálních sítích. Hostem byl libeňský farář a jeden z dua Pastoral Brothers Jakub Helebrant.

Mluvil o tom, že když před sedmi lety se svým katechetickým projektem začínali, cílili zejména na mládež. Postupem času se však ukázalo nejen to, že lehce provokující obsahy Pastoral Brothers hovoří spíše ke starším lidem a jsou svého druhu misijním projektem, ale zejména se poměrně záhy projevila specifika virtuálního prostoru, kdy autorská videa, koláže a satirické příspěvky, které Helebrant tvoří spolu se svým farářským kolegou Karlem Müllerem, přilákaly i množství nenávistných zpráv a toxických komentářů. A tím i potřebu stanovit pravidla diskuse.

Prvotní snahu farářů komunikovat, vysvětlovat a diskutovat nakonec ale vystřídala potřeba blokovat („banovat“) vulgarity, urážky či dezinformace. „Máme představu, že stránka, kde své obsahy publikujeme, je taková restaurace. Když přijdete, můžete se tu najíst, a pravděpodobně se budete chovat slušně – k hostům, k majiteli... A když ne, zřejmě vás vyhodí,“ vysvětloval J. Helebrant.

„Tahle církev vyrostla na diskusi a vy jste vědomě vstoupili do prostoru, kde se diskuse ocekává. Ale sami ji přitom potíráte,“ oponoval řečníkovi jeden z účastníků konference. „Jak jako farář přispíváte ke smíření a jednotě? K tomu jste se zavázal v ordináčnické slib,“ pokračoval diskutující s odkazem na to, že blokování může spíše polarizovat. „Rádi s lidmi mluvíme naživo, rádi se s nimi setkáváme,“ reagoval Helebrant s tím, že velké sociální sítě v poslední době přetvářejí spíše emoce než myšlenky.

Téma v církvi rezonuje už delší dobu. Akcentoval je i tajemník církevního ústředí a šéf komunikace ČCE Martin Balcar (ČB 02/2023). Připomněl, že se ukazuje, že i lidé, kteří se nikdy nevyjadřovali hrubě, najednou na sociálních sítích používají v diskusích velmi hrubé způsoby. „Já jsem si církevního prostředí vždycky vážil, vyrostl jsem na kurzech mládeže, kde se vždycky vedly diskuse. Často jsme se i hádali, ale vždycky to mělo kulturu. Byli jsme schopní se potom společně pomodlit, zazpívat si a ostatní debaty dokončit třeba někde u kafe. Hlavně jsme ale naslouchali těm, kteří k tomu měli co říct. Diskuse na sociálních sítích mnohdy ovlivňují lidi, kteří nemají žádné zdroje, nikdy se tím tématem nezabývali.“

Hof, foto: ARO

TÉMA: CÍRKEV JAKO TĚLO

Pane Bože

i z kamení
sis mohl udělat církev
dokonalou
nebesky čistou

ale
je z nás lidí
někdy tvrdších
než kamení

děkujeme
že smíme být součástí

*modlitba **Lenky Ridzoňové**,*

kresba: Adéla Píknová

Pavlova dobrá rada

Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1Kor 12,27)

Korintský sbor je katalogem všemožných křesťanských herezí a vybočení ze „zdravé víry“ – ujížděli tam na kultu osobnosti misionářů, chtěli věřit fešáckou, všemi váženou vírou a unikala jim moudrost kříže. Pavel musel připomínat, že u Boha je to obráceně – evangelium je pro slabé, chudé, bezmocné. Byly mezi nimi sváry, chodili pro ostudu ke světským soudům, nedokázali se sami srovnat. Zacházení s tělem, jako kdyby na něm víc nezáleželo, protože jsme „už vešli do království“. Nebe spadlo na zem a očekávání věcí budoucích přestalo motivovat ke snažení. Dvourychlostní sbor – někteří měli svobodu dělat cokoli, jiní byli krmeni „dětskou kaší“. Magická večere Páně, přešponovaná víra v dary Ducha, která se zvrhla v soutěž. Anarchie při bohoslužbách, zmatky kolem vzkříšení a budoucnosti. Hm.

Proto Pavel píše o lásce jako té nejvyšší cestě. Ona jediná vytrvá, vše ostatní se ukáže jako malicherné. Láska, která... je trpělivá, laskavá, nezávidí, nevychloubá se a není domýšlivá, nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy, nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy... Taková láska může ukázat východisko ze všech trablů, do kterých se Korintští dostali.

Než začne psát o lásce, použije Pavel domluvu menšího kalibru – obraz církve jako těla. Neběsněte kvůli duchovním darům; zamyslete se nad tím, že jste jedno Kristovo tělo. Každý z vás je jednou z jeho částí, orgánem, končetinou. Musíte se domluvit, aby panovala harmonie a tělo fungovalo. Nikdo není bezvýznamný. Každá činnost, i nepopulární, je důležitá. Trápení jednoho bolí celé tělo. Všichni nemohou dělat všechno, úkoly se musí rozdělit.

Když jsem začal v šestnácti letech chodit radostně do kostela, naprosto mne to fascinovalo. Ta pestrost! V jedné lavici sedí bratr kandidát věd a bratr pomocný dělník. Měl jsem pocit, že dokážu všechny milovat, a že když je nám Kristus hlavou, dokážeme se domluvit na čemkoli. Obraz církve jako těla byl pro mne jasný a univerzální – tak to je! Má být. Co nechápeš? Vedoucí mládeže mi říkal: „Buď rád, že nechodíš do staršovstva a nevidíš pod pokličku. Jak se to tam mele.“

Uplynulo čtyřicet let. Třicet let předsedám staršovstvům. Vidím pod pokličku. Mele se to tam? Jakýma očima se díváme na lidské tělo? Jaké tělo je nám vzorem?

Pavlovi jde ve 12. kapitole 1. listu do Korintu o prevenci destruktivní soutěživosti. Kdyby řekla noha: „Protože nejsem ruka, nepatřím k tělu.“ Aby v těle nedošlo k roztržce, ale aby údy shodně pečovaly jeden o druhý.

Obraz církve jako těla ovšem žije vlastním životem a inspiruje nás, i když zrovna nemusíme krotit touhu členů urvat co nejvyšší funkece.

Má mít křesťanský sbor svalnaté tělo atleta? Co když má tělo pána či dámy v letech? Některé tělo holduje šlechtění, ale mozek trpí. ►

Jiné bledne a stydne při nekonečných přednáškách. Jedno se zvětšuje, přetéká, zejména do nežádoucích stran, druhé kostnatí a vyvrátí i to málo, co přijde s novou potravou.

Je to tělo nesourodé: dokonalá hlava – Kristus, od hlavy dolů... my! (Známe se.) Farář je jediný transplantovaný (implantovaný), volený s jistotou na pár let, zbytek těla je domácí, tak nějak od přírody.

Co s tím? No, je to přece nižší cesta. Církev jako tělo je dobrá Pavlova rada, ale je tu ještě láska! Cesta mnohem vyšší. Jestliže dokážu milovat svou ženu, svého muže i s různými tělesnými nedostatky a jsem sám milován právě takovou láskou, mohu milovat i svůj sbor. Ačkoli na Facebooku vypadá lépe než ve skutečnosti. Jako těla na seznamkách.

Michal Kitta, foto: pexels.com

ROZHOVOR S EMERITNÍM SYNODNÍM SENIOREM DANIELEM ŽENATÝM

Být členem církve, to je čest

O tom, co obnáší být součástí Kristova těla

Daniel Ženatý pochází z rodiny faráře. Narodil se v Moravském Krumlově, ale dospívání prožil ve Vsetíně. Vystudoval Komenského evangelickou bohosloveckou fakultu a byl ordinován kazatelem Českobratrské církve evangelické. Sloužil jako seniorátní vikář, později jako farář ve Valašském Meziříčí, Novém Městě na Moravě a Pardubicích. Kromě toho v letech 2007–2013 působil jako kaplan v pardubické věznici. V letech 1997–2003 a 2009–2015 byl členem synodní rady, v rozmezí let 2015–2021 pak synodním seniorem. Po většinu tohoto období byl též předsedou Eumenické rady církví v ČR. V současné době působí na částečný úvazek jako jeden z farářů ve sboru v Novém Městě na Moravě. Je též veřejně činný, napsal několik knih, spolupracuje s rádiem Proglas a Českým rozhlasem. Žije na venkově na Vysočině.

možností, dveře ke svobodě, k dobrému životu. To je asi pro mne církev. Církev zvěstuje Boží království a to se děje na zemi. V církvi mám větší šanci poznávat, že se něco důležitého na zemi skutečně děje.

Když se v Bibli mluví o církvi, často se při tom pracuje s různými metaforami, například těla – Kristus jako hlava, lidé jako údy (1Kor 12–14). Co nám tím Bible chce říct?

Že jde o Krista. Že život nemáme tolik řídit podle nějakých zásad a věroučných direktiv, ale

Co pro tebe znamená církev?

Snažím se, aby to, že patřím do církve, byla výsada. Aby to bylo něco radostného. Otevírání

snažit se následovat živého Krista. Je důležité připomínat, že Kristus je živý, vzkříšený, je s námi. Máme se ho ptát, jak náš život a naše jednání má vypadat. To samozřejmě může vnášet neklid, protože každý člověk to může vnímat jinak. Myslím, že tam, kde se církev přestane ptát živého Krista, ustrne.

Jak se díváš na otázku tzv. nenedominačního křesťanství, která v poslední době rezonuje? Je možné být křesťanem bez členství v církvi?

Vystačíš si s Pánem Bohem sám?

To, že se takové otázky objevují, je znakem proměny chápání víry. Myslím, že to bude velmi dlouhý proces. Bude určitou dobu trvat, než nějakou formu najdeme. V tom stávajícím systému, který máme, se stále kloním k tomu, že bez členství v církvi to možné není. Ale zároveň připouštím rozhovor o možnosti a hledání, co s tím. Trošku se bojím, že kdybychom to připustili, například křtít, aniž by se pokřtěný stal členem církve, že tím drceme do něčeho, co nebudeme umět zastavit. Je otázkou, jestli dokážeme dohlédnout všechny důsledky. Proto bych byl opatrný. Církev určitě potřebujeme. Mezi spiritualitou a křesťanským životem je rozdíl v tom, že křesťanství žijeme společně, ve vztazích. Také Ježíš většinou svá doporučení říká ve vztahu k nějakému člověku.

Co to vlastně znamená, být členem církve, součástí Kristova těla? Jaké závazky – k Bohu i k lidem – z toho pro mne plynou?

Takové přemýšlení bych začal spíš pozitivně. Být členem církve, to je čest a výsada! Je to ale také odpovědnost. Když jsem členem nějakého sboru, tak lidi, kteří tam jsou, přijímám, ať jsou mi sympatičtí, nebo ne. Když chci něco měnit nebo kritizovat, je důležité to dělat zevnitř. Moc nemám rád, když někdo zvenku přijde a začne říkat, co by církev měla dělat jinak.

Řadu let jsi působil jako vězeňský kaplan. Vstupoval jsi tak jako reprezentant církve tam, kde by ji asi leckdo nehledal. Je to konkrétní příklad prostupnosti dvou různých světů. Jaká to pro tebe byla zkušenost?

Nevyslovitelná. Mimo jiné také tím, že ta shromáždění, která se tam konala, byla odsouzenými povětšinou přijímána právě jako možnost a výsada. Když kaplan přijede do věznice, tamější atmosféra se ho dotkne. Bezprostředností a někdy i dychtivostí. Myslím, že to ukazuje, že zatímco my jsme křesťanským životem někdy spíš unavení, oni to povětšinou vnímají jako šanci. A druhý podnět, který si odtud v sobě nesu, je nezbytnost lidské identity. To, že jsme někdo, že jsme tělo Kristovo, že někomu patříme, že jsme v tom biblickém slova smyslu svatí, že jsme světlem světa a solí země. To tvoří naši totožnost. Rozbít identitu člověka je snadné, ale scelit ji náročné. Mnozí lidé ve vězení mají tu svou roztržkanou na cucky.

Jakou úlohu má hmotné zprostředkování posvátna v protestantismu, kde se tradičně klade důraz na zvěstované slovo?

Já už jsem v církvi nějaký pátek, ordinován jsem byl v prosinci 1979. Myslím, že to naše vnímání se velmi proměňuje. Jsme více otevření citu. Cít, prožitek patří k našemu životu více než dříve. Když jsem začínal, církev byla apriori trochu nabroušená, když se o nějakém citění začalo mluvit. To se mění. Asi bych ale pořád trval na tom, že věřím na slovo. Bůh tvoří slovem. Slovo proměňuje. Slovo se nás dotýká. Ať máme kostely krásné, upravené, moderní – ano, stokrát ano. Ale pokud by tam nebylo pořádné slovo, tak je to k ničemu. Věřím, že tam je.

Vnímám v poslední době sílící napětí mezi dvěma rovinami církve: instituce vs. obec Boží. Jsou tyto dvě roviny odsouzeny k tomu být ve věčném napětí?

O obci Boží psali už apoštol Pavel nebo Augustin, křesťan a jeho vztah ke státu, takže to je asi něco, co bude provázet příběh církve, dokud Kristus podruhé nepřijde. Církev si musí dávat jó pozor, aby se s mocí státu nezapletla.

Už několik let pozorujeme stále vyostřenější polarizaci společnosti. Názorová rozdělenost se projevuje i uvnitř naší církve. Bouřlivou debatu vzbudilo např. usnesení synodu z r. 2023, které umožnilo žehnat stejnopohlavním párům. Jak můžeme lidi s jiným názorem ujistit, že o ně v jedné církvi stojíme – i když se s nimi na něčem, třeba i závažném, neshodneme?

Trpělivým rozhovorem a nasloucháním. Ta debata [o vztahu LGBT a církve] už má nějakou historii a pořád narážíme na otázku ochoty naslouchat, ochoty připustit, že to naslouchání může na obou stranách něco změnit. Pokud do rozhovoru vstupuju s tím, že už všechno vím, tak to nemá cenu. Je to těžké. V prvním kole jde o to odstranit předsudky, druhá věc je pak ochota proměnit mysl a společně mluvit o tom, jak přijímáme Kristovo slovo a jeho moc v tomto světě.

Ještě z opačného pohledu. Byl jsi jedním z iniciátorů prohlášení „Žijeme spolu v jedné církvi“, které v r. 2022 vydal synod. I tento text vyvolal řadu negativních reakcí, některé byly dost vyostřené. Jak jsi tyto reakce vnímal? Samozřejmě, že se to člověka nějak dotkne. Není nic příjemného slyšet výtky. A už vůbec není příjemné, když se štěpí dosud pevné mezilidské vztahy. To bylo bolestivé. Vlastně jsem úplně nepochopil sílu té nevole. Možná v tom je moje natvrdlost, abych pochopil, co vlastně vadí. To by ale bylo na jiný rozhovor.

V ČCE se připravujeme na samofinancování. Jsme nuceni přejít do aktivní role, chovat se jako sebevědomý

správce majetku. Objevilo se dokonce sousloví „řídít církve jako firmu“. Může to fungovat? Je církev taky svého druhu firma a je konstruktivní na ni tak pohlížet?

na synodu (2025)

V takovém tvrzení se skrývá nebezpečí, že si někdo představí jednání hlava nehlava, bez ohledu na sociální rozměr. To je určitě špatně. Zprvu bych chtěl říct, abychom si vážili současného vedení Českobratrské církve evangelické a ústřední kanceláře. Málo se o tom mluví, ale od r. 2013 máme každý rok na provoz církve od státu o pět milionů méně. Už je nedostáváme. Dvanáct let uplynulo, peníze od státu ubývají a my žijeme, faráři dostávají platy pravidelně, život církve není z finančního hlediska nijak výrazně omezen. Naopak, ve sborech i díky DARPům vidíme nové pěkné věci. Za to je potřeba vzdát díky. Vedení církve se daří finance získávat profesionálním způsobem, který v sobě ovšem má prvky sociálního ohledu.

Proti našemu stavění se na vlastní nohy jde trend posledních let – úbytek členské základny. Při posledním sčítání lidu (2021) se k ČCE přihlásilo asi 33 tisíc lidí. Zdá se, že čím dál méně lidí o naši církev stojí. Jakou má podle tebe

budoucnost? A proč je vlastně dobré, aby ČCE existovala?

Je dobré, aby existovala, protože si myslím, že ve společnosti a v ekumeně zastává určité místo. Máme určitý typ zbožnosti, stylu, vkusu, důrazu, které kdybychom neměli, tak budou chybět. Přes 100 let žije naše církev v obrovské rozmanitosti, za což je hodna obdivu. Naučili jsme se navzájem respektovat, což není úplně samo sebou. Když se podíváme na politické strany nebo jiné skupiny, které mají žít v různosti, tak vidíme, jaké jim to dělá problémy. Když jsem byl synodním seniorem, tak jsem jezdil po sborech. Bez ohledu na stav sboru a problémy, které jeho členové řešili, jsem vždycky potkal aspoň několik lidí s úsměvem a jiskrou v oku. V drtivé většině sborů jsou lidé se zájmem něco dělat. A na těch musíme stavět. Čísly se nesmíme nechat zblbnout.

Jako křesťané jsme vyzýváni, abychom usilovali o vzájemnou jednotu. Jak se nám to na poli české ekumeny daří? Jakou s tím máš zkušenost z praxe, tedy na lokální úrovni?

Hodně to záleží na konkrétních osobách, jak je na to kdo nastaven. Myslím, že je patrný pozvolný růst směrem k sobě a vzájemnému respektu. I to, že jsme všichni v menšině, že nás ubývá, nás nutně pudí být blíž u sebe.

V církevním prostředí zaznívají hlasy (např. Tomáš Holub), že dnes už církev nedělí ani tak teologie jako spíše hodnotové ukotvení. Souhlasil bys s tím? Jaké to může mít následky?

Takový přehled nemám. Ale jeden rys, který tomu, co říkáš, odpovídá, je právě vztah k LGBT komunitě. Kdyby došlo k nějakému třesku a církev se měly rozdělit podle toho, jak se dívají na tuto problematiku, hranice dělení by nevedla po obvodu jednotlivých církví, ale šla by napříč. V tomto má bratr Tomáš Holub pravdu. Ano, mnohem víc než dříve k sobě patříme na základě pohledu na důležité otázky, než že bychom lpěli

na konfesních důrazech. A jaké to bude mít důsledky? Nevím. Svět je teď v pohybu.

Jak se stavíš k dilematu mezi exkluzivní církví (církev rodinného typu, společenská bublina) a církví inkluzivní (otevřená, ale neohrabaná, názorově roztržštěná)? Co je ti bližší a proč?

Samozřejmě ten druhý, otevřená církev. Uzávřenost a zahleděnost do sebe je hrozná. Často hledáme, jak se k chovat k nově přichozím. To v ČCE moc neumíme a měli bychom se to učit. Když přijde někdo nový, ztuhne. Pak třeba slyšíme, že jsou lidé, kteří by rádi do církve přišli, ale necítí se tam dobře, protože je nikdo neumí oslovit. Myslím, že je to do jisté míry otázka naší nešikovnosti nebo neohrabanosti, ale určitě ne zlý úmysl.

Řadu let jsi v kontaktu s našimi krajany na Ukrajině, které taky pravidelně navštěvuješ, naposledy v říjnu 2024. Co si odtud pro sebe odvážíš? A čím by mohla místní zbožnost obohatit tu naši, českoobratrskou evangelickou?

Není to tak, že by se na Ukrajině žil křesťanský život výrazně jinak než u nás. Spíš si tam člověk uvědomí důležitost církve. Vzpomínám, jak jsme jednou přejížděli z Bohemky do Veselivky. Bylo to na podzim v neděli odpoledne. Jedete 80 kilometrů venkovem, chaloupky, hospodářství, sem tam nějaký pes, ale lidi nevidíš. ►

Je to trochu smutné. Ale pak přijedeš do Veselivky a tam je malý kostel, čeká tě tam osm lidí, mají napečené buchty a uvařený horký čaj. Sedneš si k nim a povídáte si dvě hodiny. Kdyby se na to člověk mohl podívat nějak seshora, tak je to zázrak. Je to fliček v pustině, ale něco se tam děje. To je pro mě církev. A ty největší zážitky, které si z Ukrajiny člověk odváží, jsou, že je to tak vůbec možné.

Mimojiné právě v souvislosti s Ukrajinou se vyrojila velká spousta dezinformací. Dezinformátoři se bezpochyby mohou objevit i v církvích. Jak se máme k takovému člověku stavět, aniž bychom tím kompromitovali svůj závazek Kristu, ale zároveň jako křesťané obstáli ve výzvě k lásce k bližnímu? Je vůbec možné být „jedno tělo“ s těmi, kteří rozeštvávají, roztáčejí kolo nenávisti, překrucují pravdu?

To je těžká otázka. Myslím, že někdy prostě ustoupit nelze. Z mé strany se mohu snažit o to, aby vztah k tomu člověku zůstal. Nebudu ten, kdo by se vědomě distancoval nebo rozbíjel vztah, ale neustoupím z toho, že je to hrozné a že není možné, aby jeden stát vjel se svým vojskem do druhé země a tam ničil, zabíjel a boural. To prostě nejde. A myslím, že to je křesťanské na tom trvat, protože ustoupit z toho by znamenalo například zlehčovat to, kolik už tam zahynulo

nevinných lidí. Nemohu být donucen ohledem na společenské chování k tomu, abych nad tím mávl rukou a řekl, že to nevadí. To vadí. Takže není to tak, že bych se takového člověka, který tu hrůzu nějak zlehčuje, že bych se ho navzdýcky zřekl. Ale pokud by tyto nepravdy dál šířil, tak bych jeho přátelství nevyhledával. A pokud by to dělal veřejně, tak bych se proti tomu ozval.

Když ti v roce 2021 doběhnul mandát synodního seniora, odešel jsi do penze a přestěhoval ses z Prahy na Vysočinu. Jaké to pro tebe bylo odcházení? A jak se ti takhle zpovzdálí na dění v církvi kouká?

Jsem fanda ČCE a dívá se mi na to dobře. Není výrazných zádrhelů, kvůli kterým bych prásknul dveřmi a šel jinam. A odcházení, to je téma, které nelze zlehčovat. Jsem rád, že se o tom mluví. A pokud jde o mě, jsem spokojen. Nejsem nijak ošizen. Určitě ještě něco přijde! Nikde přece není psáno, že být synodním seniorem je vrchol života a pak už nic. Mě ještě čekají krásné věci. Každý den je přináší. Tedy, odchod do penze rozhodně neberu jako nějaký sešup. Naopak – tím, že mám víc času, mohu dělat víc věcí, které mě baví. Číst, psát, dělat dřevo do kamen, jezdit do Pardubic na hokej. Jsem velmi spokojený, máme se dobře.

připravila Adéla Rozbořilová, foto: Jiří Hofman,

ARo

PLURALITA V CÍRKVI

Proč tvoříme Evangelickou církev?

Chvála hledačské otevřenosti

Tělo Kristovo je široký pojem, sami nejsme víc než buňka v tomto organismu. Patříme do nezměrného

společenství Ježíšových vyznavačů rozsetých do různých forem církve napříč všemi kontinenty.

Ale už i v té naší konfesně, národně a zemsky ohraničené Českobratrské církvi evangelické (ČCE) musíme zápasit o „zdravé vztahy“, tedy o to, aby ten vlastní základ naší sounáležitosti nespočíval a nevyčerpával se v osobních sympatiích, pokrevním příbuzenství, podobném hudebním vkusu, totožném politickém názoru, stejném stylu oblékání či v jakékoli povrchní blízkosti, ale ležel hlouběji – ve společné účasti na Kristových dobrodinech, v tom, co apoštolské vyznání nazývá „obcování svatých“, společenství těch, kdo patří Kristu.

Jsou sbory, kde si jejich členové přijdou popovídat jen mezi sebou. Dorazíte tam na bohoslužbu, vzápětí se odvážíte vydat s ostatními na kávu, ale tam se s vámi nikdo nebaví, a když si přisednete k nějakému stolu, tak předstírají, že vás nevidí. To si nemůže dovolit ani neziskovka. To je výběrový klub, který naoko předstírá, že jím není, ale ve skutečnosti si tito „bratři a sestry“ vystačí sami. Dobrá parta.

Pozdravení pokoje

Pamatuji se, jak mi kdysi jedna naše českobratrská evangelička vyprávěla o místě, kde zažila, co znamená „tělo Kristovo“ či „obcování svatých“ – v pařížské katedrále Notre Dame. Při mši, kterou tam jako turistka navštívila, se k ní při pozdravení pokoje srdečně obrátil její náhodný soused, černoch jako hora, a tak pěkně jí stiskl ruku, že měla pocit – ano, tady se děje církev.

Pokud jde o Českobratrskou církev evangelickou, tak málo dbáme na „zdravé učení“, což je novozákonní pojem, a proto snadno spojíme na „rodinné klany“ či „staré kamarádství“. Kdysi mi jeden z mých katolických přátel, který měl v úmyslu víc poznat ČCE zevnitř a zčásti snad i participovat na jejím životě, upřímně odpovídal: „Vy se v té vaší církvi urodinujete.“

Mezitím se ale naše denominace přece jen proměnila. Stále méně zde hrají první housle staré evangelické rody a čím dál větší důležitost nabývají konvertité, kteří přicházejí z různých prostředí.

Tím spíše se ale máme ptát, proč tvoříme ČCE. Jaká je naše věrouka, jaká je naše pozice v národní pospolitosti, jaká v ekumeně. Abychom se posunuli dál. Nejsme přece jen nějaký pozůstatek těch, kdo se nevejdou nikam jinam. Po pádu železné opony na jisté zdi v bývalé NDR stál nápis: „Kapitalismus nezvítězil. Zbýl.“ Takto bychom asi „naši církev“ označit nechtěli. Kým ale jsme?

Základ o čtyřech vrstvách

Jeví se mi, že ČCE drží věroučně pohromadě tyto věci: (1) věrnost Bibli, (2) historicko-teologická ukotvenost (čtyři reformační vyznání), (3) ekumenická rozpraženost (vztahy s jinými církvemi u nás i v cizině), (4) pěstování vzájemnosti v rámci ČCE. Ona čtyři vyznání (luterské, reformované, bratrské české) tvoří samy o sobě tak velký závazek, že jakýkoli tým lidí, který by byl pověřen je kriticky domýšlet, by pořád měl co na práci. Ostatně letos si připomínáme 450 let České konfese. Kdo z nás ji četl?

Kdysi platilo, že evangelíci patřili mezi elitu národa, a to nejen intelektuální, ale ve všech vrstvách – neboť jim šlo o poctivost, spolehlivost, vzdělanost a hlavně o rezonanci mezi tím, co je nám dáno shůry, a tím, co máme vytvářet zde na zemi. O odpovídající způsob života. O posvěcování světa. Nad tím bychom měli přemýšlet: zda chceme být kvasem v těstě. Nic víc nás totiž vzájemně nepropojí než společné ►

poslání. Jakkoli je možné, že slovo „poslání“ nám už zní cize. Anebo si s ním moc nevíme rady.

To nevadí. Třeba jen potřebujeme se k němu dobrat nějak jinak. Doba se mění, pojmy se mění, porozumění se mění, ale Kristus zůstává tentýž. Nejsme tu sami pro sebe, ale pro druhé. Není to pověření, které bychom si sami sobě uložili, ale dostali jsme ho z vyšších míst (Mt 28,16–20).

Semper reformanda

Jsem vděčný za vedení naší církve, za synod, za jednotlivé komise a odbory, třebaže v dílčích věcech se občas vyjadřuji kriticky. Velmi si považuji ochoty si vzájemně naslouchat. Navzdory tomu, že v některých otázkách zajedno nejsme.

Nejspíš bych přivítal větší vstřícnost vůči názorově odlišným skupinám. Ale oceňuji, že jsme schopni a ochotni se spolu na rovinu konfrontovat (viz např. konference v lednu 2024 o autoritě Písma a žehnání stejnopohlavním párům), což jistě není zcela běžná praxe v každé denominaci. Církev se má stále reformovat („semper reformanda“).

Máme v ČCE vysoký standard vzájemné komunikace a důvěry. Chraňme si to i ono. Jakož i onu do vínku nám vloženou pohotovost ke stále hlubšímu poznávání Pravdy Boží (viz Komenského *Kšaft*). Tato hledačská otevřenost je snad na české reformaci to nejcennější. I dnes by nás neměla přestat stmělovat a motivovat.

Martin T. Zikmund, senior Západočeského seniorátu, foto: ARo

MISIJNÍ AKTIVITY

Zázrak v Karviné?

V Moravskoslezském seniorátu vzniká netradiční křesťanské společenství

„Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření.“ (Mk 16,15) Už z této Kristovy výzvy je zřejmé, že misijní činnost představuje jedno ze základních poslání křesťanů. A podobně je to i s církví. Aby se nestala exkluzivním spolkem, společenskou bublinou, musí si zachovat otevřenost.

K tomu patří i schopnost přijímat do společenství nové tváře, lidi hledající, denominačně nezakotvené. Z dosavadní praxe se však zdá, že misijní aktivity mezi silné stránky Evangelické církve nepatří. Daří se nám zvát do našeho společenství lidi zvenčí? Jak oslovit příchozí? Umíme lidem nabídnout Boží slovo?

Za jednou z možných inspirací jsme se vydali do Moravskoslezského seniorátu. Padesátiti-

síková Karviná patří mezi nejlidnatější města v Česku, přesto byste tu českokobratrský evangelický sbor hledali marně. Karviná je v tomto ohledu vůbec největším okresním městem v republice. Nachází se tu kazatelská stanice, v r. 1995 však kvůli nedostatku lidí v podstatě zanikla. Původně patřila pod – dnes již zrušený – sbor v Orlové, chřadnoucí společenství však již nemělo sílu se o ni starat, a tak byla v roce 2020 převedena pod nedaleký sbor v Českém Těšíně.

Odvaha dělat věci jinak

Právě v této době se v hlavě jednoho z těšínských evangelíků zrodil projekt Ka-Dvojka. Samu sebe označuje za „formu moderní církve s důrazem na srozumitelnost a otevřenost“. Formálně se vlastně jedná o transformovanou původní kazatelskou stanici, obsahově ale míří výrazně ji-

nam. Od prvopočátku se počítá s jejím misijním zaměřením. Ústřední postavou, kolem které se iniciativa začala rozvíjet, je Otmar Humplík. Ti chý, ale houževnatý chlapík s jasnou vizí. Původně byl aktivní v těšínském českobratrském sboru, ke Ka-Dvojce ho přivedla touha dělat v církvi věci jinak, než je běžné. „Jednou za mnou o sborové dovolené přišel a říká: Já mám takovou vizí. Myslím, že bychom přeci jen měli zkusit založit sbor. A my jsme tomu ve sboru požehnali,“ vzpomíná českotěšínský farář Mojmír Blažek.

Po čtvrt století tak kazatelská stanice opět ožívá. „Nebylo to ale jen tak z ničeho nic. První oficiální bohoslužby, které se konaly 15. 9. 2019, završily několik let příprav, modlitebních zápasů, hledání inspirace, promýšlení fungování, oslovování dobrovolníků a mnohého dalšího,“ dodává Otmar Humplík. Významným impulsem prý byla jeho zkušenost v evangelickém sboru v Ústí nad Labem a také rozhovory s Romanem Mazurem, současným členem synodní rady a Humplíkovým dobrým kamarádem.

Kostel v kulturáku

Pro otevřené bohoslužby Humplík dlouho hledal vhodný prostor. Kostelu se záměrně vyhýbal. Nakonec to pravé místo našel v jednom ze sálů Městského domu kultury Karviná. Na první pohled se nejeví příliš pravděpodobně, že by nevzhledná budova ze 60. let ve stylu budovatelského socialismu stojící uprostřed sídliště měla být dobrou adresou pro misijní projekt. Objasní to teprve pohled dovnitř. Místnosti dominuje rozměrná vitráž s abstraktními motivy, která tvoří celou jednu stěnu. Barevné odlesky světla, které sem přes sklo dopadají, dodávají prostoru jedinečnou atmosféru a vzbuzují dojem téměř sakrálního prostoru. Kulturní dům navíc poskytuje i praktický komfort: sedí se v teple na pohodlných židlích, přichází mají k dispozici šatnu a také toalety. Interiér je po rekonstrukci a působí moderně.

Prostory kulturního domu si Ka-Dvojka pronajímá, rezervuje si jednu z místností v konkrétních časech. Díky tomu je provoz velmi úsporný,

odpadají také náklady na údržbu budovy a další povinnosti vyplývající ze správy nemovitosti, které musejí řešit standardní sbory. Nevýhodou naopak je, že se vše musí pokaždé připravit a po skončení zase sklídit. Otmar Humplík proto jezdí spolu se synem, zetěm a dalšími dobrovolníky o hodinu dřív, aby měl čas vše nachystat.

nedělní setkání Ka-Dvojky v kulturním domě

Varhany, zpěvník ani talár nečekejte

Nedělní bohoslužby se tu konají jednou za dva týdny, přičemž jednou za měsíc jsou bohoslužby rodinné. Jejich podoba je už na první pohled výrazně jiná než tradiční bohoslužby. Prvním velkým rozdílem je to, že setkání je moderované. Uvaděč vždy přesně vysvětlí, co se bude vzápětí dít. Zcela chybí jakékoliv zpěvníky. Repertoár tvoří zejména chvály doprovázené několikačlennou kapelou. Varhany pochopitelně chybí, takže se hraje hlavně na kytary. Texty písní se promítají na plátno v čele místnosti. Jediné, co je tu papírové, jsou tzv. bulletin – drobné brožurky obsahující bohoslužebný pořad, texty písní a doprovodné informace o Ka-Dvojce.

Po technické i dramaturgické stránce vše běží hladce. Před hlavním mikrofonem se střídají různí mluvčí, každý má na starost určitý dílek pomyslné skládačky. Někdo moderuje, někdo čte z Bible, jiný má kázání nebo ohlášky. Výstavní skříň presbyterního principu! V taláru se tu neobjeví nikdo. Neobléká ho ani Otmar ►

Humplík, přestože by jako ordinovaný výpomocný kazatel směl.

Bohoslužba díky tomu působí velmi civilně. I tradiční evangelík by měl potížit rozeznat, že se nachází v kazatelské stanici Českobratrské církve evangelické. „Pro nově příchozí je asi ta poslední věc ztotožnit se s jednou konkrétní církví. Oni hledají vlídné přijetí, určité pochopení, a teprve až se navážou vztahy a trochu zakoření, tak se můžeme bavit o nějaké další identitě. V podstatě na počátku se vymezujeme jako evangelíci, to je pro ně trochu srozumitelné,“ vysvětluje Humplík. Jeho slova potvrzuje i Roman Mazur. Zároveň však doufá, že si Ka-Dvojka udrží důležitější vnitřní znaky evangelictví. „Uctívá a zároveň nefundamentalistický přístup k Bibli, důraz na svobodu každého člověka při hledání cesty víry, kolektivní vedení, významnou roli společenství, humoru či angažovanosti pro své širší okolí,“ vypočítává.

Už chvíli před začátkem se sál utěšeně plní. Nakonec se počet přítomných zastaví na jednačtyřiceti. Většinu osazenstva možná trochu překvapivě tvoří lidé středního věku. Je tu i pár starších a zhruba desítka teenagerů, děti v předškolním věku jen dvě – a to je zrovna dnes rodinná bohoslužba. V obecnstvu jen slabounce převažují ženy. Většina účastníků pozorně poslouchá, zpívají ale jen stydlivě – to hlavní tedy musí „odmakat“ kapela. Prakticky celá bohoslužba probíhá vsedě, shromáždění nevstává ani k modlitbě či k biblickému čtení.

Otevřenost především

Velký důraz se v Ka-Dvojce klade na společenský rozměr. Hned u vstupu do sálu každého pověřený bratr jednotlivě přivítá, po skončení se s lidmi zase loučí. Součástí nedělního setkání je také kavárnička v předsáli, kde mohou příchozí ještě nějaký čas strávit v rozhovoru. Celým dopolednem se nese uvolněná a srdečná atmosféra. Je znát, že lidé jsou tu rádi. Přijít může skutečně každý, a to zcela nezávazně – organizátoři sami nahlas připomínají, že nikoho nepřesvědčují ani nenutí.

Kromě bohoslužeb – „nedělních setkání“ – běží v Ka-Dvojce i pestrá řada dalších aktivit. Děti a dospívající se dvakrát do měsíce setkávají v rámci Awana klubu. Z nepravidelných aktivit jde zejména o společné sederové večere, modlitební karavan během léta, práci s manželskými a partnerskými páry, ale samozřejmě i výlety, procházky, zahradní party, kurzy pečení, jednorázové sportovní akce ad.

Jisté úskalí představuje mísení rozličných konfesních vlivů, které je jakýmsi vedlejším produktem nezbytného důrazu na otevřenost společenství. Do Ka-Dvojky totiž přicházejí lidé z různých církevních zázemí. Ať už jde o věřící, kteří byli dříve aktivní v Apoštolské církvi, v Křesťanských sborech nebo třeba u jehovistů. Programová vybočenost z tradičního českobratrského ustrojení s sebou může přinést i kritiku „z vlastních řad“.

kázání

Negativní ohlasy na adresu Ka-Dvojky se samozřejmě tu a tam objeví, Otmar Humplík však nechce zabíhat do podrobností. Jinak se z církve ozývají spíše hlasy přejné. Iniciativu vítá i moravskoslezský senior Vlastimil Stejskal. „Myslím, že je to úžasný projekt a mám z něj radost. Bohoslužebná setkání jsou dle videí na internetu živá, zní tam Boží slovo, je slaveno Boží jméno, cítil bych se tam dobře,“ říká. Příznivě naklonění jsou projektu i v domovském sboru v Českém Těšíně. Jak ale přiznává tamější farář

Mojmír Blažek, čínorodí lidé, kteří s bratrem Humplíkem do Karviné přešli, v Těšíně chybí. „Otmarova rodina se Ka-Dvojce věnuje tak naplno, že do mateřského sboru už nedochází,“ vysvětluje.

K finanční soběstačnosti pomáhají i desátky

Pokud jde o provozní stránku, zatím se daří projekt udržovat stabilní, a to i finančně. S výjimkou drobné „výpomoci“ při rozjezdu běží Ka-Dvojka i po peněžní stránce zcela nezávisle na svém mateřském sboru v Českém Těšíně. Náklady na provoz se daří stlačit na minimum i díky odhodlání spolupracovníků. Práce všech okolo projektu je na bázi dobrovolnosti, a to včetně kazatelů.

I přesto však kazatelská stanice nemůže fungovat bez peněz. „Nákladově se pohybujeme v rozmezí 200–350 000 Kč za rok v závislosti na tom, co všechno děláme a koho podporujeme. Kdybychom nedělali nic navíc a „jen“ organizovali bohoslužby, tak utratíme zhruba 120 000 korun,“ vypočítává Humplík. Důležitým zdrojem financí jsou samozřejmě sbírky. „Část lidí má nastavené trvalé příkazy a posílají své ‚desátky‘, to je velmi zásadní. Jiní dávají nahodile různé částky během roku, ale naprostá většina darů už jde přes účet,“ říká. V minulém roce sbor také obdržel podporu z grantového systému Česko-bratrské církve evangelické. V programu pro průkopnická místa získali necelých 140 000 Kč, které využili například na nákup techniky, ale i na pokrytí nákladů spojených s provozem.

Průkopníky chce církev podpořit

Právě podobné misijně orientované projekty, jako je ten karvinský, plánuje církev do budoucna více podporovat. „Od konce roku 2024 podporujeme projekty tohoto typu v rámci grantového programu i personálně a ideově, především na tréninkových dnech pro jejich týmy. Jejich hlavní náplní je sdílení zkušeností s lektory a mentory z Protestantské církve v Nizozemí, kde mají s podobnými projekty dlouhodobou a pestrou

zkušenost,“ říká Roman Mazur, který má za synodní radu misii a evangelizaci v gesci.

Kromě Ka-Dvojky se v rámci Česko-bratrské církve evangelické v nedávné době etablovaly ještě dva výrazné misijní projekty. Už od r. 2021 se v prostorách pražského hudebního klubu Rock Café pravidelně koná „duchovní restaurace“ Nekostel. I druhý významný projekt se rozjíždí v Praze, konkrétně na Zbraslavi, kde ve spolupráci s evangelickým sborem v Radotíně funguje potravinová banka.

iniciátor Ka-Dvojky Otmar Humplík

Všechny tyto tři projekty církev finančně podpořila, celková částka se blíží půlmilionu korun. „Církev všech míst a všech časů, a speciálně česko-bratrští evangelici v roce 2025 potřebují hledat a testovat stále nové formy, jak nabídnout dary víry zatím nezapojeným,“ dodává Mazur. Aktuální informace o tzv. průkopnictví v Evangelické církvi naleznete na webu prukopnictvi.e-cirkev.cz.

Recept na misii?

První ovoce už projekt Ka-Dvojka přináší. Za dobu její existence se podle odhadů Otmar Humplík podařilo do společenství „přitáhnout“ nižší desítky lidí. Povětšinou se jedná o věřící lidi, kteří už mají nějakou církevní zkušenost, nikoliv tedy o nevěřící konvertity. Samotné číslo působí jako nevelké, je však potřeba zdůraznit, kolik mravenčí práce za vybudováním současné komunity stojí. Úspěšnost sborového společenství navíc nelze poměřovat jen kvantitativně. „Snažíme se vybudovat stabilní základnu, snad se nám to pomalu po krůčcích daří, ale spíše jsme takovou průtokovou stanicí, lidé přicházejí a odcházejí,“ říká Humplík.

Jako každý projekt se i Ka-Dvojka musí potýkat s různými překážkami, které život přináší.

Podle slov jejího vedoucího byla tou největší covidová pandemie. Sotva se iniciativa rozběhla, bylo vše jinak. Provoz komunity samozřejmě klade nároky i v rovině personální – třeba právě na Otmaru Humplíka. Přestože má kolem sebe šikovný tým a širokou rodinu, stále platí za tahouna projektu. „Mnohokrát jsem přemýšlel, že to vzdám a půjdu od toho. Ale pak se vždycky objeví někdo nebo něco, co mne znovu nakopne, povzbudí nebo potěší, a já si uvědomím, že to má cenu,“ líčí.

Po šesti letech se Ka-Dvojka jeví jako životaschopný projekt. Do budoucnosti Otmar Humplík přesto pohlíží s pokorou. „Pán Bůh mne před léty do této služby postavil a já ji dělám, jak nejlépe umím,“ uzavírá.

Adéla Rozbořilová

PERSPEKTIVA

Jakou pluralitu naše církve unese?

Pestrost je dar a naděje

Církve je jako velká rodina. Nikoli rodina nukleární, nýbrž biblický „dům“, který nestojí na biologických základech, ale na vědomí sounáležitosti, solidarity a společného poslání. Síla rodiny je v tom, že do ní patříme a její členy si nevybíráme. Je proto zázemím a zároveň školou, v níž se učíme spolu žít. A co se v rodině naučíme, to se nám bude hodit i ve všech ostatních vztazích.

Rodina církve stojí na základě, kterým je křest ve jménu Kristova. Nikoli naše rozhodnutí pro církve, nýbrž Kristovo rozhodnutí pro nás. Patříme Kristu, on rozhoduje o tom, kdo jemu patří. O tom, kdo patří k tomuto domu, do této rodiny.

V prvním listu Korintským ve 12. kapitole rozvíjí biblický autor obraz církve jako těla. Tělo je krásné tím, jak je poskládané z množství údů a orgánů, které tvoří celek a spolupracují. Nejsme stejní. Přitom jednotlivé údy a orgány nedokáží pořádně porozumět funkci těch druhých. Mohou si připadat, že pro svou jinakost snad do toho těla ani nepatří. Nebo že tam nepatří někdo jiný. Apoštol jim takhle pocity rozmlouvá. Jste Božím dílem, Bůh rozumí celku a každému údu dává jeho místo a úkol. Vy jen pečujte jeden o druhého. A co vás spojuje, je schopnost prožívat společně utrpení i radost.

Podívám-li se do nedávné historie, kdy ČCE čelila krizím rozdělení, vidím dva příklady. V roce 1990 se z našeho společenství vydělil sbor v Praze-Holešovicích, který se stal

Křesťanským společenstvím Maniny. Šlo tehdy o spor o křest dětí. Maniny nejenže děti nekřtily, ale neuznávaly jeho platnost vůbec. Naše církve však křtí dospělé i děti. Je tu otevřenost pro oba přístupy. Lze si vybrat. Ale nelze druhým předepisovat, že děti křtít nesmějí. V roce 2006 synod řešil otázku, zda mohou děti přijímat večeři Páně. Synod rozhodl, že každý sbor může rozhodnout, jaká bude jeho praxe. Tedy: praxe může být různá, ale nepředepisujeme druhým, jak to mají dělat. K žádnému rozdělení tehdy nedošlo.

Pro některé z nás je nyní otázkou, jak církve přistoupí k otázce manželství a partnerství stejnopohlavních párů. Vzhledem k tomu, že na rozdíl od křtu a večeře Páně manželství není svátost, je tato otázka o řád méně naléhavá. Snad se s ní tedy dokážeme vyrovnat se ctí. K naší evangelické tradici a specifitě patří, že se vždy nanovo nechá oslovovat Písmem svatým, je otevřená

jeho novým interpretacím s vědomím základu víry v živém Kristu, ochotná poctivě zvažovat podněty přicházející z ekumenického společenství i sekulárních věd, připravená k rozhovoru uvnitř i navenek, poskytující možnost každému členu do směřování církve promlouvat prostřednictvím presbyterně-synodního zřízení.

Pestrost není jen něco, co musíme snášet. Ne-příjemnost, se kterou je nutno se smířit. Pestrost je dar, bohatství. A naděje. Rozmanitost se vyrovná s nepředvídatelnými nároky a budoucími krizemi snáze než monokultura. Písně v našem zpěvníku jsou nejen melodicky, ale i textově pestré. Vyjadřují rozmanité zkušenosti víry a odrážejí různou zbožnost. Smíme je zpívat společně s úctou a pokorou. A nechat si jimi rozšiřovat své porozumění pro šíři a hloubku rozmanitosti svědectví víry.

Pavel Pokorný, synodní senior, foto: J. Hofman

Podpořte rodinu po požáru domu

V noci ze 14. a 15. března ve Strmilově vyhořel dům Hesounových, rodiny jedné z našich farárek. Nikdo nebyl zraněn, ale oheň zanechal velké škody na majetku. Předběžně byly vyčísleny na 3,5 milionu Kč. „Hesounovi jsou lidé s tak širokým srdcem, že kromě pěti vlastních dětí a sedmi vnoučat se do něj postupně vešlo i šest dětí v pěstounské péči. Jsou aktivní v evangelické církvi ve Strmilově, v jindřichohradecké a strmilovské YMCA a také jejich pracovní angažmá je službou.“ Dům Hesounových nyní čeká nákladná rekonstrukce.

Pomoci s jejím financováním můžete i vy, a to prostřednictvím sbírky: <https://donio.cz/pro-hesounovy-po-pozaru-domu> Můžete-li přispět, budeme vděční za jakékoli dary do sbírky. Pomohou s rychlou obnovou a návratem do běžného života. Děkuje – i za případná sdílení a další formy pomoci.

Obraz těla jako klíč k pochopení církve

Církevní organismus je uspořádaná a řízená struktura

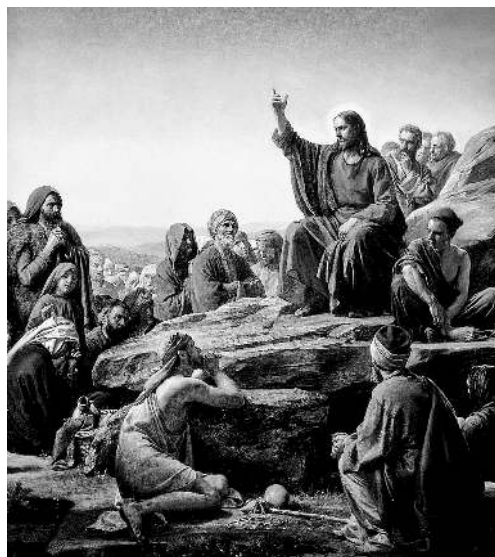
Tělo, organismus, je srozumitelným obrazem společenství složeného z různých částí, jež se však svou růzností navzájem nepopírají ani si nekonkurují, nýbrž naopak se doplňují, a tak, každá po svém, přispívají k úspěšnému a užitečnému fungování celku.

Taková funkční, organická spolupráce byla přirozeně odedávna pocítována jako žádoucí uspořádání lidského soužití, takže není divu, že se s tímto obrazným využitím představy těla setkáme v řadě antických textů. Najde se třeba v Platónových i Aristotelových úvahách o soužití ve státě, v židovském prostředí jím Filón Alexandrijský vystihuje působení velekněze, který rozhoduje spory a koná bohoslužbu, a tím propojuje lidi z mnoha stran a věků do jednoho organismu „společenství pokoje a řádu“. V několika verzích se dochovala bajka Menenia Agrippy, římského konzula z přelomu 6. a 5. století př. n. l., který vzpouru plebejců proti privilegiím senátorů přirovnal k situaci, v níž by se končetiny lidského těla bouřily proti žaludku jen proto, že se jimi nechává nosit a zdánlivě nic nedělá.

Kdybychom tyto různé varianty obrazu těla zkoumali blíže, ukázalo by se, že jednotu či spolupráci nestejných součástí představují s různými důrazy, obraz těla je rámcem, do něhož se vejde ledacos. Také v případě jeho vztažení na církev je třeba věnovat pozornost tomu, co se jím přesně chce říci.

O to, že se metafora těla Kristova stala jedním ze základních přiblížení povahy křesťanské církve, se zasloužil apoštol Pavel: v Novém zákoně se obraz církve jako těla objevuje pouze a jen v pavlovských textech. Zřejmě poprvé jej Pavel použil v Prvním dopise do Korintu. Tam

ve 12. kapitole tento obraz zapojuje do svého úsilí o překonání roztržek či štěpení, jímž podle všeho bylo mladé společenství korintských křesťanů postiženo. Je zajímavé, že cestu k jednotě, překonání rozkolu vidí ve varování před snahou o vzájemnou stejnost, uniformitu. Zdůrazňuje, že „tělo není jedna součást, nýbrž mnoho součástí“ (1Kor 12,14), stejně tak v církvi nejsou všichni apoštoly nebo učiteli (vv. 29–30), pro Boží působení je charakteristické, že udílí různá obdarování (vv. 4–11).

Carl Bloch: Kázání na hoře (1877)

Ano, požadavek jednoty spočívající ve stejnosti může být v důsledku štěpivý, protože vylučuje ty, kdo měřítku stejnosti neodpovídají. V tom nejspíš spočívala potíž „stranictví“, jímž korintská církev trpěla: tvořily se v ní skupiny, jež svoje pojetí křesťanského života považovaly za to pravé, snad „vyšší“, lepší než jak svou víru prožívali druzí. Tomu Pavel čelí obrazem těla, které naopak nutně potřebuje různost svých

součástí, aby vůbec mohlo jako tělo fungovat. „Kdyby celé tělo nebylo než oko, kde by byl sluch?“ (1Kor 12,17). Proto zřejmě mezi charismaty, obdarováními, jimiž se projevuje, snad až „prokazuje“ přítomnost a působení Božího Ducha v životech jednotlivých věřících, jmenuje i jen víru samotnou (v. 9).

Když se však takto zdůrazní rozmanitost, na konec jen naléhavěji vyvstává otázka, co působí jednotu – co tak rozrůzněný celek udrží pohromadě. Na ni také zvolený obraz dává jasnou odpověď: právě a jen příslušnost jednotlivých „údu“ k tělu. Není rozhodující, jestli a do jaké míry člověk odpovídá nějaké představě o tom, jak by se působení Ducha svatého mělo v jeho životě vykazovat, příslušnost částí k tělu se neprojevuje tím, že se navzájem podobají. V tomto ohledu je pro Pavlův obraz církve jako těla ovšem klíčově důležité, že to není tělo jakékoli, jehož vnitřní soudržnost by závisela třeba na ochotě jednotlivých součástí ke spolupráci, nýbrž tělo Kristovo. Příslušnost jednotlivých částí k tělu je dána jejich příslušností ke Kristu.

Zde je podle Pavla založena jednotu, o které v tomto oddíle promlouvá také, a to velmi radikálním způsobem. Připojení ke Kristu je podle něj skutečnost tak silná, že vedle ní blednou všechny „danosti“, jež jinak člověka určují zcela zásadně a zdánlivě nepřekonatelně (1Kor 12,13): jeho status etnicko-náboženský (Žid nebo pohan) i sociální (svobodný nebo otrok), v Ga 3,28 k tomu v podobné souvislosti připojí ještě pohlaví (muž nebo žena).

Můžeme to jistě říci i obráceně: Pavel svým čtenářům připomíná, že příslušnost ke Kristu spočívá také v příslušnosti k jeho tělu, k organismu společenství, jež Kristus z lidí, kteří se mu ve víře odevzdali, vytváří. To vždycky znamená, že příslušnost ke Kristu je příslušností ke společenství většímu a rozmanitějšímu, než je skupina těch, jimž se názorově podobáme a s nimiž se cítíme dobře. V tomto smyslu je obraz církve jako těla významný pro ekumenické úvahy o církvi.

Zeptáme-li se, jak se podle Pavla to připojení ke Kristu uskutečňuje, děje, dostaneme překvapivě jasnou a konkrétní odpověď. V 1Kor 12,13 i v Ga 3,27 je výslovně spojuje se křtem a v 1Kor 10,16 prohlašuje, že „společenství Kristova těla“ se uskutečňuje v „lámání chleba“. Nemáme zprávy o tom, že by se prvotní pavlovská křesťanská společenství pokoušela o komunitní způsob života podobný tomu, jak Lukáš líčí počátky sboru v Jeruzalémě (Sk 2,44–45), ale máme v Pavlových epistolách zcela jasné svědectví o tom, že místem, kde se nová existence křesťanské víry stávala a měla stávat sociální realitou, byla bohoslužebná shromáždění. V této souvislosti nabývá srozumitelnosti Pavlovo překvapivě ostré prohlášení ohledně korintských bohoslužeb, že to, co konají, vlastně „vůbec není večere Páně“ (1Kor 11,20), přičemž tím zásadním nedostatkem zřejmě byla „jen“ chybějící sociální ohleduplnost.

Skutečnost, že tělo církve je tělem Kristovým, postupně nabývala na významu. Můžeme to sledovat v novozákonních textech, které jsou Pavlovi připisovány, ale nejspíš je jeho jménem napsali až jeho žáci. V listech Koloským a Efezským se mluví o Kristu jako o hlavě těla (Ko 1,18; Ef 1,22–23; 4,15–16). Tím je obraz těla posunut k jinému důrazu: organismus je také uspořádaná a řízená struktura. Tělo může také být obrazem vlády, působení, vlivu. Z toho, jak společenství žije, funguje, se dá vyčíst, čím je určeno. Autor Listu Efezským tímto způsobem vystihuje poslání církve ve světě: vzkříšenému Kristu je podřízeno všechno, ale církev je a má být společenstvím, v němž je vztah k tomuto Pánu veškerenstva již nyní zřetelný a zakusitelný. Církev tak má vlastně už způsobem své existence i „vládám a mocnostem“ zprostředkovat „Boží moudrost“ (Ef 3,10). V tomto světle snadno chápeme, proč je podle této epistoly tak důležité, aby její čtenáři sami svého Pána, tedy Boha a Krista, dobře znali a rozuměli mu (Ef 1,17; 4,13).

Jan Roskovec, děkan Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy, foto: wikipedia.org

Co pro vás znamená, že jste součástí jednoho těla Kristova i s lidmi, s nimiž si nerozumíte?

Patřit na jedno místo s lidmi, kteří se na svět dívají jinýma očima, je úplně běžné. Hlásíme-li se k církvi, pak to naopak znamená, že si určitě v něčem rozumíme. Asi sdílíme podobné hodnoty, jsme schopni jít na pomoc sousedovi nebo si zpíváme stejné písničky. A když si zrovna nerozumíme, tak se můžeme trénovat v trpělivosti a naslouchání, ve snaze slyšet jiný názor. Můžeme se těšit z naší různorodosti, učit se toleranci a pochopení a vědět, že tím jenom získáme.

Eliška Hudcová, vyučující na ETF

Už jen ta první myšlenka z otázky mě úžasně nabíjí: jsem součástí Těla Kristova, nejsem sám, někam a k někomu patřím, s druhými mám nějaký úkol a především patřím ke Kristu, jsem jeho součástí. A to je to, co mi pomáhá překonávat vědomí, že si (zatím) s některými křesťany nerozumím. Přijímám, že Tělo, jehož jsem součástí, je také Tělo nemocné, obtížené hříchy. I já takový jsem. Ale Kristus chce toto Tělo uzdravit, očistit. A tak věřím, že všechny rozpory jsou přechodné. Jsou i výzvou – k hledání příčin i cest k dorozumění.

Pavel Šimák, katolický kněz

Lidí, s nimiž si nerozumím ve smyslu konfliktu apod., moc není. Pokud cítím, že s někým – ať je to kdokoli blízký, lidé ve sboru nebo v práci – klíčí jakékoli napětí, nevyjasněnost nebo spor, okamžitě jdu tuto situaci řešit. Jdu se zeptat, co se děje, zda se na mne dotyčná osoba kvůli něčemu zlobí. Takže eliminuji nepohodu v zárodku. Ze sobeckých důvodů: nechci žít v ja-

kémkoli vztahovém napětí. A přiznám se, že to dělám z čistě lidských osobních pohnutek – tělo Kristovo v tom vůbec neřeším.

Vendula Glancová, vězeňská kaplanka

Odlišné názory pomáhají tříbit myšlení a nasvěcují problematiku z jiných úhlů. Odlišný názor není synonymum pro lež nebo dezinformaci. Jaký úhel pohledu by byl nejlepší? Šikmo vzhůru? Pardon, že něco říkám, jen jsem na chvílku odběhla od plotny a mažu zpět. Nebo snad přímo nahoru? Je tohle, Pane, možné? Pohled svrchu není moc ceněný. Tak snad sklopit zrak, zastydět se a hledět si svého... Pohled zpřímá, jako rovný s rovným. Ale opatrně, abych nepůsobila agresivně. Po roce v úloze kurátorky považuji svoji misi za přípravku na peklo.

Hana Friede, kurátorka

Pro mě to znamená naprosto unikátní možnost se s takovými lidmi potkat, právě proto, že spolu sdílíme víru v Pána Ježíše, což je mnohem víc než nějaké názorové neshody či osobní nesoulad. Je možné, že bych se s nimi jinak třeba vůbec nesešel, svoje ostatní „sociální bubliny“ si vybírám většinou na základě názorové shody. Je to dobré, protože se díky tomu člověk potká s různými pohledy. Můžu se v rozhovoru s těmito lidmi rozcházet ve stovce názorů, ale nakonec se vždy potkáme u stolu Páně.

Ondřej Horký, průvodčí

připravila Kar

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 4. a 18. března vybíráme:

Lidé

- SR potvrdila volbu Pavla Juna za faráře v Pečkách.
- SR souhlasila se snížením úvazku faráře v Telči Petra Melmuka.
- SR udělila Pavlu Janošíkovi dispens od povinnosti setrvat na místě faráře v Opavě a Janu Lavickému dispens od povinnosti setrvat na místě faráře v Klášteře nad Dědinou do konce doby jejich povolání.
- SR poskytla Maroši Elperynovi neplacené volno od 1. 7. 2025 do 31. 7. 2025 a Lence Ridzoňové studijní volno od 1. 5. do 31. 7. 2025.
- SR prodloužila vyslání Jiřího Šamšuly do kaplanské služby v Hospici sv. Štěpána a v Diakonii ČCE – SKP v Litoměřicích a vyslání Hynka Tkadlečka do kaplanské služby v hospici Sdílení v Telči.
- SR jmenovala Daniela Pfanna koordinátorem vězeňských kaplanů od 1. 1. 2026. SR zároveň vyjádřila vděčnost za došavadní službu Pavlu Kočnarovi, který projevil přání uvolnit ke konci r. 2025 tento post novému nástupci.
- SR jmenovala Annu Pokornou a Jakuba Pavlůse členy poradního odboru organizačního a právního.
- SR vzala na vědomí zprávu o průběhu a hodnocení zkoušky Tomáše Petráně a udělila mu osvědčení o způsobilosti

ke službě výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve.

- SR vzala na vědomí zprávy Tomáše Pikouse a jeho mentora Petra Pivoňky z třítydenní bohoslovecké praxe ve sboru v Brandýse nad Labem. SR zároveň přijala Tomáše Pikouse do vikariátu 2025/2026.
- SR odpustila Blance Ližanové třítydenní praxi a přijala ji do jáhenské praxe 2025/2026.
- SR se sešla k rozhovoru s kandidátkami a kandidáty služby v církvi.
- SR se podrobně věnovala transformaci systému personální práce v rámci ČCE, vyslovila podporu naznačenému směřování personalistiky v ČCE a pověřila Pavla Pokorného a Simonu Kopeckou, aby se zapojili do nově vzniklé pracovní skupiny, která se tématem zabývá.
- SR navrhla Alenu Podrazilovou na virilní členku výboru Sdružení evangelické mládeže v ČR.

Aktivity

- SR uvolnila 10 000 eur z Fondu sociální a charitativní pomoci na okamžitou pomoc Lutheran World Federation World Service (humanitární sekce Světového luterského svazu). Peníze budou využity na konkrétní humanitární projekty ohrožené aktuálním výpadkem financování ze strany vlády USA.
- SR se podrobně zabývala systémem fungování pražských škol Evangelické akademie v připravované nové budově a schválila návrh praktických kroků projektu, který řeší aspekty personální, ►

hospodářské, právní i komunikační. SR zároveň uložila ústřední církevní kanceláři upřesnit financování jednotlivých úkolů a předložit do září 2025 průběžnou informaci o jejich plnění.

- SR se podrobně zabývala přípravou materiálů pro 3. zasedání 36. synodu ČCE, které proběhne od 15. do 17. května 2025 v Komunitním centru Matky Terezy v Praze na Chodově.
- SR se zabývala zprávou z vizitace seniorátního výboru Moravskoslezského seniorátu v jednom ze sborů církve a vzala ji na vědomí. SR se podrobně zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a vzala je na vědomí.
- SR vzala na vědomí zprávu z návštěvy delegace Evangelické reformované církve ve Švýcarsku a jejího pomocného díla (HEKS) v Praze v únoru 2025.
- SR se věnovala přípravě ekumenických aktivit a setkání pro následující období.
- SR souhlasila s poskytnutím finančního příspěvku Vítku Slámovi na účast v Peace Messengers Training Světového luterského svazu.
- SR vzala na vědomí zprávy ze setkání se zástupci ČCE v zahraničních ekumenických organizacích a zabývala se podobou další spolupráce a vzájemného informování ve věci ekumenických aktivit.
- SR se zabývala zprávou o činnosti celocírkevního odboru mládeže a s vděčností ji vzala na vědomí.

Hospodářské věci

- SR se seznámila s návrhem zadávacího řízení na výběr dodavatele stavby „Instalace fotovoltaické elektrárny a tepelného čerpadla v hlavní budově Tábora J. A. Komenského“ a souhlasila se zahájením zadávacího řízení.
- SR souhlasila s výplatou částky 60 000 Kč vězeňským kaplanům

(5 000 Kč pro každého kaplana) z Fondu sociální a charitativní pomoci.

Příspěvek bude sloužit na drobné výdaje spojené s kaplanskou službou (jde např. o nákup poštovních známek, papírů, obálek, tužek apod.).

- SR souhlasila s prodejem dřevěné plastiky Františka Bílka Husitskému muzeu v Táboře.
- SR vzala na vědomí zprávu z pravidelného jednání investičního výboru SR spojeného s jednáním správní rady Investičního fondu ČCE (A) a správní rady Investičního fondu ČCE (B).

Hof

EKUMENA

Pojďme spolu

Brněnský seniorát Českobratrské církve evangelické, Matice velehradská a Děkanství brněnské zvou všechny zájemce na pěší pouť z Adamova do Blanska.

Ekumenické pouti navazují na tradici poutí katolických a dávají této tradici ekumenický rozměr připomenutím soužití katolíků a evangelíků, Čechů a Němců na jižní Moravě. Nabízejí příležitost ke společné modlitbě a zpěvu na těch místech, jež se v minulosti stávala často místem bolestného rozdělení a nepochopení. Již 7. ekumenická pouť se chystá přiblížit duchovně důležitá místa na sever od Brna. Start bude 10. května 2025 v 9 hod. v kostele sv. Barbory v Adamově. Závěrečná modlitba poutníků bude v kostele sv. Paraskevy, který patří sboru Církve československé husitské v Blansku. Přihlásit se můžete buď pomocí elektronického formuláře na webu akce, nebo osobně na evangelických farách Brno I (Jakub Marek, kuba.marek@cervenykostel.cz) a Brno II (kurátorka Eva

Kazdová, kurator@blahoslavak.cz, Petr Peňáz, mobil 732 873 082, popenaz@gmail.com).
Bližší informace na <https://www.pojdme-spolu.cz/>.

KAZATELSKÁ MÍSTA

FS Náchod – Šonov hledá faráře/farářku

Sbor Náchod – Šonov vyhlíží nového faráře nebo farářku od 1. 9. 2026. Více informací o sboru a jeho očekávání jsme umístili na naši webovou stránku <https://nachod-sonov.evangnet.cz/>. Kontakt (kurátor – Ing. Petr Kočíčka): kocicka.p@seznam.cz, tel. 605 124 525

EKOLOGIE

Ekumenická bohoslužba ke Dni Země

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve k účasti na ekumenické bohoslužbě ke Dni Země, která se bude konat v úterý 29. dubna 2025 v 18.00 v kostele Nejsvětějšího Salvátora (u Karlova mostu, Křižovnické náměstí 1040/4, Praha 1).

Kázáním poslouží Petr Sláma (evangelický teolog, starozákonní biblista, vysokoškolský pedagog, překladatel a kazatel Českobratrské církve evangelické), zpěvem doprovodí Svatopetrští poutníci. Po bohoslužbě následuje panelová diskuse, kterou uvedou Petr Sláma a Tomáš Halík (v sakristii cca od 19.00).

Anna Hejlová (Ekologická sekce České křesťanské akademie)

SYNOD

Blíží se letošní zasedání synodu

Ve dnech 15. – 17. května 2025 se koná 3. zasedání 36. synodu. Stejně jako vloni

proběhne v Praze, a to v prostorách Komunitního centra Matky Terezy v pražských Hájích. I v tomto roce je plánován textový stream z jednací místnosti. Ten můžete sledovat na webu synod.e-cirkev.cz, kde naleznete také podrobnější informace.

EKUMENA

Přihlašování na Noc kostelů 2025

Přihlašování pro letošní 17. ročník Noci kostelů bylo spuštěno! Zapojit se svými programy mohou i sbory Českobratrské církve evangelické.

Můžete se přihlásit přes elektronický formulář na adrese <https://www.nockostelu.cz/prihlaskakostely>.

K přihlášení kostela (sboru) do Noci kostelů je třeba:

1. respektovat cíle a teze (viz <https://nockostelu.cz/informace/cile/>)
2. vytvořit a realizovat vlastní program
3. vyplnit a odeslat elektronickou přihlášku do Noci kostelů.

Poté budou editorovi uvedenému v přihlášce zaslány přihlašovací údaje pro vkládání programu Noci kostelů 2025 a aktualizaci informací o kostele.

V pátek 23. května 2025 se v rámci tradiční Noci kostelů po celém Česku otevrou chrámy, kostely, kaple a modlitební místa, aby nabídly své prostory veřejnosti. Pro letošní rok je tématem slovo „naděje“.

nockostelu.cz/ARo

UBYTOVÁNÍ

Rekreace v Broumově

Nabízíme ubytování na léto ve sborovém domě v Broumově. Broumovské stěny, Adršpašsko-teplické skály, mnoho cyklotras a možností pěší turistiky. Vhodné ►

pro rodinnou rekreaci. Více informací naleznete na stránkách FS ČCE v Hronově: www.hronov.evangelnet.cz. Kontakt na správce: sarka.boldiova@seznam.cz

REKREACE

Pobyt pro seniory na Blažkově

Sestry a bratři, přijedte mezi nás, kdo máte čas a chcete strávit příjemně zbytek léta ve středisku na Blažkově.

Pojďte tvořit společenství spolu s jinými staršími, životem zkušenými evangelíky a sdílet stimulující křesťanské společenství v jednoduchých podmínkách bez luxusu a placené obsluhy, ale s o to větší radostí z toho, že se o sebe staráme s Boží pomocí sami, vaříme si z vlastních surovin a i program máme vlastní, do něhož každý dle svých schopností a obdarování přispívá.

V neděli zpravidla uvítáme mezi námi obětavého faráře, který poslouží bohoslužbou, ale ranní a večerní ztišení je na nás. Nikdo není do ničeho nucen, a přesto vše nakonec funguje. Radujeme se z života a je nám spolu vždy dobře. Pobyt pro seniory se bude konat v termínu 30. 8. – 5. 9. 2025.

Pro další informace a přihlášení můžete kontaktovat Petra Sochu na adrese petrsocha@email.cz nebo na tel. 608 456 798.

Pobyt seniorů v Bystřici pod Hostýnem

V termínu 7. – 10. září 2025 proběhne v rekreačním středisku Sola Gratia pobyt pro seniory.

Na program je zpívání s Ladislavem Moravetzem, kondiční cvičení pro seniory pod vedením fyzioterapeutky Mgr. Marcely Bartoňové a osobní konzultace vašich konkrétních bolestivých stavů,

přednášky o vzniku církve netradiční formou. Chybět nebudou bohoslužby s vysluhováním večere Páně.

Ubytování v penzionu Sola Gratia v hlavní budově, cena za den pobytu: od 860 do 1410 Kč (dle druhu stravy).

Začíná se v neděli večer v 18 hodin (příjezd mezi 15 a 17 hodinou), končí se ve středu společným obědem.

Přihlášky registrujeme do konce července na tel. 734 523 760 nebo na email pauluspavlos@gmail.com.

Pavel Šebesta

Poslední srpnový týden v Chotěboři

Zveme vás na letní pobyt pro seniory v evangelickém středisku v Chotěboři od 23. do 30. srpna 2025.

Nabízíme prožití dnů babího léta ve společenství sester a bratrů v rekreačním středisku s bezbariérovým přístupem v klidném prostředí na lesní louce. Připraven je pestrý program: nedělní bohoslužby, denně zdravotní cvičení, ranní a večerní pobožnosti, společné zpívání, zajímaví hosté. Koncert, celodenní výlet, promítání.

Je zajištěno pohodlné ubytování, domácí kuchyně a podávání jídel s obsluhou. Při chladném počasí jsou pokoje vytápěné. Je přítomna zdravotnice. Okolí

vybízí k procházkám po lese i do blízké Chotěboře. Nástupním dnem je sobotní odpoledne 23. srpna, první společné jídlo je večere. Pobyť končí v sobotu 30. srpna dopoledne. Cena týdenního pobytu je 5 000 Kč.

Prosíme, hlase se u hlavní vedoucí Daniely Ženatě písemně, e-mailem nebo telefonicky. Pošleme vám podrobné informace o možnostech dopravy, způsobu platby a zodpovíme případné dotazy. Pozvěte své přátele a přijedte.

Za organizátory Daniela Ženatá

Věstínek 15, 592 65 Věstín

telefon: 605 775 818

e-mail: zenatadana@seznam.cz

Daniela Ženatá

ÚMRTÍ

Zemřel farář Blahoslav Hájek

V úterý 11. března 2025 zemřel ve věku nedožitých 90 let bratr Blahoslav Hájek (1935–2025), farář ve výslužbě a někdejší senior Pražského seniorátu.

Bratr Blahoslav Hájek působil nejprve ve sboru v Praze-Střešovicích jako vikář, později byl farářem v Praze-Nuslích (1964–1983), v Karlových Varech (1983–1988), v Praze 1–Novém Městě (1988–2001) a v Pečkách (2009–2011). V Pražském seniorátu ČCE působil nejprve jako seniorátní vikář, později také jako senior.

Bohoslužebné rozloučení s Blahoslavem Hájkem proběhlo v sobotu 22. března 2025 v evangelickém kostele u Klimenta v Praze.

Děkujeme Pánu Bohu za život bratra Hájka a zarmoucené rodině vyprošujeme Boží potěšení.

Zemřel Miroslav Litomiský

V pátek 21. března 2025 zemřel ve věku 91 let bratr Miroslav Litomiský (1933–2025), někdejší člen synodní rady. V letech 1985–1991 působil jako druhý náměstek synodního kurátora.

Bohoslužebné rozloučení s Miroslavem Litomiským proběhlo v sobotu 5. dubna 2025 v evangelickém kostele v Praze-Nuslích.

Děkujeme Pánu Bohu za život bratra Litomiského a zarmoucené rodině vyprošujeme Boží potěšení.

INZERCE

FS Prostějov prodává budovu modlitebny

Farní sbor ČCE v Prostějově nabízí k prodeji modlitebnu s rodinným domem (bývalá fara) v kazatelské stanici Lipová u Konice. Objekt byl vybudován asi před 100 lety, umístěn v pěkném prostředí Dražanské vrchoviny s přilehlou velkou zahradou.

Více informací o velikosti a technickém stavu budovy je na webu prostejov.evangelnet.cz/lipova, případně volejte faráři Vystavělovi na 775 025 617.

MOJE CÍRKEV

Světlo pro Děčín. (Odhalení památníku Jana Palacha a Jana Zajíce před evangelickým kostelem v Děčíně, 16. 1. 2024.)

foto: ARO

Kostely otevřené příchozím jsou reál

Ústecký seniorát

Velkým bohatstvím naší církve je její rozmanitost. V seriálu o seniorátech dáváme zaznít hlasům z jednotlivých regionů, ale chceme také podpořit myšlenku celocírkevního společenství. Jako poslední ze seniorátů ČCE se v tomto čísle představí seniorát Ústecký. Rozlohou a počtem sborů (13) patří ke středně velkým, počtem členů (1008) k těm nejméně lidnatým. O práci a životě v seniorátu jsem hovořila se seniorem a farářem v Lounech a Žatci Tomášem Pavelkou.

Od kdy jsi seniorem Ústeckého seniorátu? Trvá dlouho, než člověk pronikne do agendy seniora jako úředníka?

To jsi mě teda zaskočila! Třetí nebo čtvrtý rok? Zvolen jsem byl na konventu 2021, takže čtvrtý rok. Proniknout do agendy se mi podařilo myslím celkem hladce. Záleží na tom, jestli člověk přebírá nějaký problém. A to tady nebylo. Takže jsem do agendy pronikal pozvolna, jak přicházel běžný proud činností. Četl jsem si zápisy z minulých zasedání seniorátního výboru i z konventů, povolací listiny farářů a další dokumenty, a postupně se seznamoval s tím, co je potřeba dělat.

Jak pracuje seniorátní výbor? Jak probíhají vizitace a stihl jsi již navštívit všechny sbory?

Seniorátní výbor se pravidelně schází. Když jsem nastoupil do funkce, udělali jsme si v se-

niorátním výboru takový rozpis, abychom stihli za šest let našeho funkčního období navštívit a zvítovat všechny sbory. První dva roky se to dařilo, teď máme trochu skluz. Ale myslím, že nakonec všechny sbory stihneme objet.

instalace B. Rolla farářem v Litoměřicích

Znáš osobně všechny farářky a faráře?

Ano, znám všechny faráře i farářky. Ti, kteří v Ústeckém seniorátu působí, jsou často voleni opakovaně, takže sestava je docela stabilní, mnozí tu jsou už hodně let a známe se dobře.

Co je na práci seniora povzbuzující? ►

s dětmi v Teplicích

Povzbuzující je, když někdy můžu předat nějakou zkušenost, která byla v nějakém sboru dobrá, a v jiném sboru může napomocť při řešení něčeho podobného. Často například neobsazené sbory zápasí s určitou nerozhodností nebo neví, jak se k nějakému úkolu či problému postavit. Co se někde osvědčilo, může sloužit jinde. Přenos zkušenosti pak přinese určité uklidnění, že v tom, co řešíme, nejsme sami. Mám radost, když se některé věci podaří jednoduše postavit na zem, zmizí úzkost nebo nedostupnost řešení.

A co je tíživé nebo frustrující?

Hlavně otázky hodnocení lidí. Jak rozdělování odměn farářům, tak různá doporučení k ordinaci, k vikářské přípravě apod. Třeba v případě přípravy k ordinované službě mají kandidáti doporučení ze svého sboru, na to se musím spolehnout. Osobní zkušenost s nimi nemám. Podobně když v seniorátním výboru rozděluje odměny. Dovedeme zhodnotit a jaksi sumarizovat, co kdo udělal pro seniorát. Jestli jezdí na pastorkálky, že uspořádal nějakou seniorátní akci. Ale je těžké hodnotit přípravu na kázání, je nemožné hodnotit pastorační, tedy to hlavní a nejvíc přínosné na sborové práci. Navíc, kdo toho dělá nejvíc, obvykle o tom moc nemluví. Když naopak někdo hodně mluví o tom, co všechno dělá, je to trochu podezřelé. Objektivní hodnocení je v podstatě nemožné. Ne že by mě to nějak drtilo, ale k tíži seniorské práce to počítám.

Jak vypadá práce s mládeží? Pracuje v některém sboru pastorační pracovník?

Pastoračního pracovníka nemáme. Jeden farář, který se práci s mládeží věnuje, je členem Seniorátního odboru pro mládež (SOM). Mládeže je ale velice málo. Už i na střední školy odcházejí děti z domova, protože nabídka škol není v menších městech příliš velká. Takže akce pro děti ve věku základní školy se daří, pak se ale mládež vytrácí. Těch pár aktivních se spíš spojuje s mládeží ze sousedních seniorátů. A SOM to zaštiťuje organizačně.

Pořádají některé sbory tábory pro děti, sborové dovolené nebo podobné akce?

To ano. Tábory se konají a seniorát to s radostí podporuje. Na vybavení využíváme také grantů v rámci diakonických a rozvojových projektů, některé sbory toho hojně využily. I ze seniorátních prostředků jsme jednou pomáhali s financováním například cestovního nebo části poplatků u sociálně slabších rodin.

Ví lidé ve sborech, k čemu je dobrý seniorát?

Seniorát, nedá se nic dělat, bude vždy hlavně kontrolní orgán, který dává sborům razítko na různé žádosti.

Dotkla se Ústeckého seniorátu změna hranic, jak ji odsouhlasil synod?

Už v době, kdy se objevil první nástin změn, bylo navrženo, aby se Ústecký seniorát spojil s Pražským. Některé sbory pak byly osloveny ze západních Čech, aby se připojily tam, aby byl zachován funkční celek v západní části republiky. A nyní, po schválené reformě to bude tak, že některé sbory – například moje sbory Louny a Žatec – půjdou k Západočeskému seniorátu. Podle mě ale žádné změny potřeba nejsou a argumenty, co zazněly na synodech, jsem nějak nepochopil.

Využívají sbory v seniorátu nabídku podpory v rámci diakonických a rozvojových projektů či Jeronýmovy jednoty?

Ano, zvláště diakonické a rozvojové projekty jsou v oblibě a sbory hodně žádají o podporu svých nápadů. Vidíme to v seniorátním výboru při schvalování. Někdy je žádostí až moc. Často to bývá na úpravu prostor pro práci s dětmi nebo na aktivity mládeže. Prioritu dáváme těm, které mají nějaký přesah pro seniorát, nejen pro sbor. I žádostí na Jeronýmovu jednotu bývá hodně, poslední dobou sbory často žádají na úsporu energií, to je dobré pro to, aby se dlouhodobě snížily náklady na provoz a sbory byly soběstačné hospodářsky.

Jak funguje spolupráce s Diakonií?

Ve výročních zprávách středisek čtu, že sbory spolupracují dobře. Faráři ze sborů, kde je v místě Diakonie, tam zpravidla pracují v kaplanské službě. Na seniorátní úrovni děláme po léta jednou ročně setkání zástupců diakonických středisek se zástupci seniorátu v Řehlovičích.

Sbory vašeho seniorátu působí velmi pestře. Mají také něco společného?

Společnou mají, myslím, skutečnou otevřenost. Mnohdy přicházejí lidé, pro které je sbor jediné a někdy i poslední útočiště. Sbory tvoří pro tyto

lidi zázemí. Druhou stránkou toho je, že je obtížné mezi lidmi rozdělovat nějaké úkoly. Mají svých starostí dost.

Co Ústecký seniorát může nabídnout ostatním?

Myslím, že právě tu zkušenost s otevřeností. Někde je snem dosáhnout toho, aby byl sbor otevřen příchozím. A tady je to reál. U nás máme

senior Ústeckého seniorátu Tomáš Pavelka

často sbory, kam většina lidí přišla v dospělosti, neberou tam s sebou rodinné příslušníky a tradice nehraje roli, protože žádná není. Skladba účastníků sborového života se někde častěji obměňuje. Je to pro faráře výzva a je to jiná práce než na tradičním sboru. Je třeba počítat s tím, že hodně věcí leží na faráři samotném nebo na několika aktivních presbyterech. Shrnutí: Můžeme nabídnout zkušenost skutečné otevřenosti i toho, že takový postoj není úplně zadarmo.

Daniela Ženatá, foto: archivy sborů, J. Hofman

Když ztrácíme půdu pod nohama

Čtvrtý ročník lidskoprávní konference se zabýval tématem důstojnosti v krizových situacích

Českobratrská církev evangelická uspořádala v úterý 25. března 2025 v prostorách Senátu Parlamentu České republiky již čtvrtý ročník mezioborové konference. Letos s tématem „Důstojnost v krizových situacích aneb když ztratíme půdu pod nohama“.

Setkání se konalo v rámci Mezinárodních dnů proti rasismu, které v Česku organizuje právě Evangelická církev. Záštitu nad konferencí převzal předseda Senátu Miloš Vystrčil. V Jednácím sále Valdštejnského paláce se tentokrát diskutovalo o lidské důstojnosti v krizových situacích.

„Téma lidských práv a lidské důstojnosti nás přitahuje a zaměstnává dlouhodobě, neboť souvisí se smyslem a kvalitou života, se vzájemnými vztahy a spolužitím na planetě. Lidská důstojnost náleží rovnou měrou každé lidské bytosti. Letošní seminář se bude zabývat tím, jak se důstojnost člověka proměňuje pod tlakem krizových situací,“ přiblížil za organizátory synodní senior Českobratrské církve evangelické Pavel Pokorný.

V úvodu se ujal slova Miloš Vystrčil, který přítomné účastníky pozdravil a poděkoval též za prospěšnou iniciativu. „Lidská důstojnost je nezczitelná, vrozená a nesmíme se jí nikdy vzdát. A já vám děkuji, že se tomu věnujete a že to na půdě Senátu připomenete,“ uvedl.

Vlastní pohledy na lidskou důstojnost nabídl ukrajinský farář, chirurg či ombudsmanka

Po úvodním vstupu začal první dopolední blok přednášek. Jako první vystoupil Pavlo Shvarts,

biskup Německé evangelické luterské církve na Ukrajině (NELCU), který přítomným zprostředkoval zkušenost s tím, jak válka ovlivňuje život této protestantské církve a jejích řadových členů. Většina sborů NELCU leží právě na východě země, tedy v oblasti nejvíce zasažené boji. Důstojnost lidí čelících lidské agresi je otřesena na mnoha rovinách, ať už je to násilí, materiální strádání, ztráta domova, hlad, nedostatečná hygiena či nutnost přesídlit do neznámého prostředí. I přesto, že NELCU je nevelká církev (celkem 3000 členů), snaží se vystupovat aktivně a nabízet pomoc. Potřebným například pravidelně poskytuje potravinové balíčky, materiální pomoc, pastorační péči a také psychologickou podporu a lidskou blízkost. „Pochopili jsme, jak důležitá je role církevního společenství. Pokud je člověk zapojen do nějaké komunity, pomáhá mu to snáze projít těžkým obdobím života,“ uvedl Shvarts.

Signatárka a bývalá mluvčí Charty 77, historička a politička Anna Šabatová, která v letech 2014–2020 vykonávala funkci veřejné ochránkyně práv, hovořila o lidskoprávní situaci v českém prostředí. Nastínila, jak systém ochrany lidských práv v české společnosti vznikl. Klíčovým pojmem v tom byla právě důstojnost. Ačkoliv kořeny lidskoprávních principů v české společnosti sahají hluboko do historie evropských civilizací, trvalo až poměrně donedávna, než se podařilo ochranu lidských práv institucionalizovat. I přesto však i v současnosti dochází k případům, kdy je integrita člověka narušena. Až v r. 2022 se např. přestala ve zdravotnických zařízeních používat poslední tzv. klecová lůžka, kam bývali umisťováni neklidní pacienti. Kojenecké ústavy byly zrušeny dokonce až

v lednu letošního roku. „Je důležité si uvědomit, že některé věci se proměňují a zlepšují v čase. V roce 1989 proběhla v Československu revoluce, ale byla to především politická revoluce. Na mnoho oblastí lidského života nedopadla. Teprve postupně se začaly měnit i různé systémy, například péče o ohrožené děti. Je zajímavé, jak moc tyto věci souvisejí s kulturou a způsobem, jak společnost uvažuje,“ nastínila.

Jako poslední se v dopoledním bloku představil Tomáš Šebek, chirurg, podnikatel a inovátor v oblasti digitálního zdravotnictví. Jako člen Lékařů bez hranic pracoval na misích v Haiti, dále pak ve válečném Afghánistánu, Jižním Súdánu a Jemenu. V rámci svého příspěvku přiblížil několik příběhů z těchto misí, ale také třeba zkušenost s tím, v jakých situacích si Lékaři bez hranic musejí být schopní poradit. „Heslo, které jsem si půjčil z učebnice britských traumatologů, říká: máš-li řezat, řež – a nemluv. Dnes jsem je použil proto, že si myslím, že o takových hodnotách, jako je svoboda, důstojnost, odolnost atd. v našich zeměpisných šířkách někdy možná víc mluvíme, ale hůř si uvědomujeme, že ty hodnoty samy nevznikají a nebudou existovat dál, pokud vedle toho mluvení nebude i nějaká aktivita,“ uvedl.

Do studentské literární soutěže se přihlásilo přes padesát soutěžících

Tradiční součástí celodenní konference na půdě Senátu je také vyhlášení výsledků studentské literární soutěže. Od poloviny ledna letošního roku do konce února zaslali žáci a studenti z celého Česka a z Ukrajiny své úvahy a eseje, v nichž se zamýšleli nad tématem důstojnosti. Celkem dorazilo 51 textů v češtině či ukrajinštině. Myšlenkově i tematicky rozmanité práce se zabývaly problematikou bezdomovectví, tělesného postižení či psychických obtíží. Výrazně rezonovala také situace na Ukrajině, která již tři roky čelí ozbrojenému napadení Ruskou federací.

Oborná porota vybrala z došlých prací 13 nejlepších, které byly slavnostně vyhlášeny

během konference. Mezi hodnotiteli byli stejně jako v loňském roce profesionálové z redaktorského a editorského okruhu nakladatelství Albatros Media, jehož nadace je pořadatelským partnerem soutěže. Do hodnocení se opět zapojili také lidé z ústředí Českobratrské církve evangelické – Jiří Hofman (tiskový mluvčí, novinář), Helena Wernischová (pedagožka, koordinátorka škol EA), Adéla Rozbořilová (šéfredaktorka časopisu Český bratr, bohemistka) a Mikuláš Vymětal (evangelický farář pro menšiny). Ukrajinské úvahy a eseje posuzovali vybraní koordinátoři působící při komunitních centrech a sborech ČCE, kde pomáhají ukrajinským uprchlíkům.

biskup Pavlo Shvarts s tlumočnicí a předseda Senátu Miloš Vystrčil

Hodnotitelé se shodli, že vybrat z tak kvalitních došlých prací ty nejlepší byl nesnadný úkol. „Velmi mne potěšilo, kolik literárně hodnotných a myšlenkově vyzrálých prací se letos sešlo. V obou kategoriích mi práce připadaly kvalitativně rovnocennější, nenašla jsem mezi nimi mnoho výrazných ‘outsiderů’. Vybrat tři nejlepší práce bylo velmi obtížné, a to v obou kategoriích. I proto jsme se nakonec s kolegy rozhodli jedno z ocenění udělit dvěma soutěžícím,“ uvedla k tomu jedna z členek poroty. Slavnostní vyhlášení oceněných ve studentské literární soutěži moderoval ředitel církevního ústředí Martin Balcar. Ceny předal předseda Senátu Miloš Vystrčil a synodní senior Pavel Pokorný společně s biskupem Pavlem Shvartsem a ředitelkou Nadace Albatros Jindrou ►

ocenění soutěžící v literární soutěži

Marešovou. Ocenění si odnesli věcné ceny či finanční odměny.

Důležitým rozměrem konference je nabídnout studentům především základních a středních škol možnost načerpat vědomosti i inspiraci od zajímavých aktérů veřejného života. I proto organizátoři každoročně do Valdštejnského paláce zvou nejen studenty a studentky, kteří se zapojili do literární soutěže, ale také žáky některé ze škol zřizovaných Evangelickou církví. V letošním roce se konference zúčastnilo 14 studentů brněnského Evangelického gymnázia (Egy) a 31 studentů Evangelické akademie Praha. Pro žáky je možnost návštěvy horní komory parlamentu obvykle vzácnou příležitostí. „Nádherné prostředí Valdštejnského paláce a všichni přednášející udělali z tohoto dne opravdu mimořádný zážitek,“ uvedli například účastníci z Egy.

UKRAJINSKÁ ČÁST:

Mladší kategorie (10–15 let):

1. Miroslava Chup, Jihlava
2. Dominika Rosokha, Jihlava
3. Yurii Zinchuk, Jihlava

Starší kategorie (16–21 let)

1. Daria Knyrik, Pardubice
2. Kristina Volkova, Starý Plzenec
3. Ihor Zinchenko, Pardubice

ČESKÁ ČÁST:

Mladší kategorie (10–15 let):

1. Amálie Šafaříková, Praha
2. Lea Šrámková, Praha
3. Rozálie Váňová, Praha

Starší kategorie (16–21 let)

1. Bianca Chuffartová, Praha
2. Hanna Dymešová, Praha
3. Patrik Prokeš, Praha
3. David Seltenreich, Praha

Rozdílné zkušenosti, jedna důstojnost. „Sedmiminutovky“ otevřely pohled do různých světů

Poté následoval závěrečný blok programu. V rámci něj se představila pětice hostů: evangelický farář z Krnova Štěpán Janča, režisérka a dokumentaristka Nataša Dudinská, psycholožka Hasičského záchranného sboru Eva Biedermannová, výkonná ředitelka nadace Open Society Fund (OSF) Martina Břeňová a ředitelka Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE Kinga Komorowska. Kvůli neodkladným pracovním povinnostem se z účasti na panelové diskusi omluvil reportér České televize Tomáš Vlach.

Každý z řečníků nejprve ve formátu „sedmiminutovek“ krátce představil oblast svého pů-

sobení, poté následovala společná diskuse. Štěpán Janča připomněl svoji zkušenost s loňskými povodněmi, kdy se ze dne na den ocitl odříznut velkou vodou od zbytku republiky. Nataša Dudinská se věnuje situaci na Blízkém východě, zejména v Izraeli. Připomněla, že utrpení a život v nedůstojných podmínkách, které prožívají tisíce Palestinců v Gaze, zůstává médií přehlíženo. Hasička Eva Biedermannová mluvila o tom, že krizové situace jsou nevyhnutelnou součástí života a je třeba s nimi počítat. Ředitelka OSF

poukázala na to, že pracovníci neziskových organizací musejí v poslední době často bojovat s předsudky či despektem ze strany veřejnosti. O povodních hovořila také Kinga Komorowska, jejíž středisko Diakonie na severu Moravy při živelné katastrofě působilo a koordinovalo dobrovolníky, kteří na místě pomáhali odklízet škody. Moderování debaty se ujala novinářka Daniela Brůhová, která spolupracuje s Českým rozhlasem, Českou televizí či TV Noe.

Adéla Rozbořilová

CÍRKEV NÍZKOPRAHOVĚ

Opavský Hospodin v hospodě

Experimentální bohoslužby chtějí sbližovat, propojovat a povzbuzovat

„Nepochybuju, že se díky něčemu původně špatnému zrodí mnoho dobrého, a to nejen v Opavě.“ Tohle mi napsala kamarádka a trefila se přesně!

V pondělí 3. března se totiž konala v opavském jazzovém klubu úvodní experimentální bohoslužba, která vzbudila velký ohlas a přinesla řadu přejných reakcí. Vždy jsem měl ve velké úctě ty kolegy a kolegyně, kteří se s odvahou pouštěli do alternativních aktivit tohoto druhu, ale stále mi chybělo pošouchnutí něco podobného zkusit. Až letos v únoru ten impuls přišel.

Proč vlastně opavský Hospodin v hospodě?

Předně ze solidarity s Markem Váchou a studentskou farností v Praze u Salvátora, ze které byl odvolán poté, co sloužil mši Hospodin v hospodě. Opavská bohoslužba byla primárně určena těm, kdo si z nějakého důvodu drží odstup od církve, ale žijí duchovně. Současně byla i pro ty, kteří se církevního života účastní, ale dvakrát

je to neteší, protože se necítí při běžné, tradiční bohoslužbě či mši ve své kůži.

Cítím se spřízněn s Markem Váchou a dalšími, kterým jde v životě o radost, lásku, vnitřní svobodu, otevřenost, soucit, vnímavost. V tom jsem mu velmi blízko, třebaže jsme každý z jiné církve.

Vybavily se mi i alternativní svatby nekostelových lidí, které jsem měl tu čest oddávat. A to, jak mi vlastně bylo při setkáních a rozhovorech s těmito lidmi dobře. A vzpomněl jsem si na rozhovory s lidmi, kteří se cítí na běžných bohoslužbách nějak nekomfortně, i na pokusy dělat bohoslužby v rockových klubech a na festivalech, které mi byly vždy sympatické. Vybavily se mi návštěvy žďárského Batyskaфу a pražského Nekostela. V tu chvíli jsem si řekl, že do toho jdu. Napsal jsem herečce Sarah Haváčové, která organizačně za pražským Hospodinem v hospodě stojí, jestli můžeme použít toto slovní spojení.

Přípravy

Spřízněnou duší a rádcem se mi stal člen opavského sboru Janek Ženatý, shodou okolností ►

u mikrofonu herečka Sarah Haváčová

moderátor televize Noe, který měl mnoho inspirace z návštěv hospodských bohoslužeb v brněnském klubu Desert, kde je Štěpán Hájek pořádal celých 14 let. A právě z Brna té doby se Sarah s Jankem znají. Přišlo nám s Jankem tedy příznačné v těchto souvislostech pozvat Sarah Haváčovou jako prvního hosta. Sarah souhlasila a pak už to šlo ráz na ráz. V řádu hodin jsem našel místo a ochotné muzikantky. Sarah pak poslala svůj oblíbený biblický text 1. Korintským 13, našli jsme termín a rozjeli propagaci po sociálních sítích.

Kamarádka mi tehdy napsala: „Mockrát děkuji za celou tuto hospodino-hospodskou iniciativu. Moc ráda přijdu! Je potřeba si nějak rezervovat místo? Tak nějak tuším, že budete mít narváno, a to vám z celého srdce přeji. Já jsem totiž přesně ta cílovka. Ta, která se trochu ostýchá hodit do kostela, že je poznat, že tam nepatřím.“

Samotná bohoslužba

Experimentů, překvapivých i krásných momentů bylo při úvodní bohoslužbě opravdu početně: přenesení bohoslužby na netradiční místo; zařazení písní nekostelových, přesto však velmi duchovních; jihoamerická štóla jako liturgická ozdoba stolu; čtení Písma z mobilu; rituál zapálení svíčky; dvě promluvy o tom, že největší je láska, z toho jedna s nečekaným vtažením

účastníků; vložený moderovaný rozhovor; společný Otčenáš a volně formulované přímlyvy; modlitba na úvod a požehnání na závěr; dobrovolná sbírka na náklady do košíku; opakovaný potlesk v průběhu bohoslužby; rozesmáté tváře mnohých; spontánní tanec pár účastníků při posledních dvou písních; autogramiáda a následně bytí pospolu, s některými dokonce až do půlnoci...

Mnohé se povedlo výborně, místy to i trochu skřípalo či neladilo, nemáme tedy s Jankem důvod usnout na vavřínech nebo se jen plácet po ramenou. Jsme zajedno v tom, že nemáme ambice obracet přítomné na víru, chceme však sbližovat, propojovat a povzbuzovat se navzájem. Svět je totiž dobré místo a život vzácný dar!

Nová tradice?

Do díla jsme se pustili s nadějí, že Hospodin bude v hospodě s námi, a bez jakékoliv záštity či finanční podpory sboru, která by mohla případné návštěvníky odradit. Jsme také vděční za zázemí jazz klubu, který nám poskytl své prostory zdarma. Domluvili jsme se, že experimentální bohoslužba bude každé první pondělí v měsíci od 20 hodin. Kamarádka grafička nám ještě bez nároku na honorář nakreslila hezké logo, jiná kamarádka zase akci profesionálně nafotila.

Na závěr ještě zpětná vazba jednoho z pří-
mých účastníků: „Bylo to silné a uhranulo to
i ateistu se silným náboženským cítěním, jako
jsem já. Bylo zajímavé sledovat proměnu osa-
zenstva jazz clubu, bylo tam mnoho hlubokých
momentů. Považte, kdy naposledy jste se v hos-
podě modlili se všemi Otčenáš? Nebo kdy napo-

sledy jste se dlouze dívali do očí svému sousedo-
vi či sousedce? A to jsem zmínil jen pár zážitků
z Hospodina v hospodě. Myslím, že organizá-
toři s těmi, kteří ke zdaru akce přispěli, založili
silnou tradici a zaplnili místo na kulturní a du-
chovní mapě Opavy.“

Pavel Janošík, farář, foto: Hana Dehner

SPOLEČENSTVÍ

Tři roky snění a bdění s Post-mládeží

V Praze vznikla nová parta, která propojuje lidi, co by se jinak nepoznali

„Ne, hele, měli byste ve svém věku cho-
dit na biblické hodiny. Tohle štěpení jen
štěpí energii, Štěpáne...“ I něco tako-
vého jsem slyšel, když jsme se chystali
spustit Post-mládež, otevřená setká-
vání mladých pracujících na církevní
půdě.

Letos na jaře jsou to tři roky a myslím, že náhled
do našich zkušeností bude užitečný snad úplně
všem, kteří v církvi něco připravují. Na úvodní
věty bych s odstupem odpověděl: „Hele, na bib-
lické ne, tam bychom netvořili společenství lidí
v podobné situaci, ale stále více chápu, proč to
namítáš.“

Jak se staví sen

K realizaci vzdušného zámku, inovativní Post-
mládeže, která nemá nedostatky jiných obdob-
ných společenství, se celkem rychle přidaly
vrásky. Úsměvy z rozličných radostí spojených
s ní se však také vyrýsovaly do našich o tři roky
starších tváří. Než to celé začalo, očekával jsem,
že se nás co týden bude scházet kolem dvaceti,
protože Praha i cílová skupina je velká a my
to uděláme atraktivně. Vytvořili jsme grafickou
identitu, webovky s vlastní doménou, kde jsme

důkladně popsali, jak to u nás chodí, a pozvali
fakt velké množství kamarádů i starých nezná-
mých z jedné darované e-mailové databáze. Pla-
cená reklama na sociálních sítích běžela a názvy
programů byly poutavější než titulky na Novin-
kách. Pravidelnou spolupráci i zázemí svých
sborů nám přislíbili skvělí faráři Tomáš Trusina
a David Balcar, na program se nám dařilo dostat
i známá jména jako Benjamin Roll, Bohdan Pi-
voňka nebo Martin C. Putna.

Jenže průměrná účast už od samého počátku
Post-mládeže oscilovala kolem čísla deset, a to
nezávisle na tom, jestli jsme se setkávali každý
týden (běžný stav), ob týden (situace na za-
čátku) nebo příležitostně (červen–září). U ně-
kterých lidí z cílové skupiny jsme se totiž neče-
kaně stali obětí své transparentnosti: „Včerejší
workshop Zabij svého syna! mě prostě nezají-
mal. Příští čtvrtek – Proč se stát farářem? – zní
fajn, ale to máme posezení s kolegy.“ Naše cí-
lová skupina se zkrátka zaměřila více na obsah
než na formu v podobě příležitosti pravidelně
přicházet mezi lidi v podobné životní situaci. Ta
přitom pro náš organizační tým byla motivací,
proč setkávání pořádat, a důvodem, pro který
jsme k definici setkávání mimo věkového stropu
35 let přidali charakteristiku „bezdětní“. ►

s hostem Bohdanem Pivoňkou (vlevo uprostřed)

Jak se rodí tým

Rozmanité programy měly a mají sloužit hlavně jako pozvání pro ty, kteří se odhodlávají přijít na církevní půdu nebo v církvi najít nové společenství. Což, Bohu díky, funguje taky! Na Post-mládeži je úplně běžné, že přijde někdo, koho vůbec neznáme. Nezřídka máme tu čest být prvním kontaktním místem člověka s církví. Ostatně z pravidelných účastníků Post-mládeže tvoří skoro polovinu lidi, které jsem před jejím založením neznal, a to je co říct, protože mám, ehm, bohatý sociální kapitál. Dvě účastnice, které si nás našly mimo jiné i díky zmínce v tomto časopisu, jsou dnes nedílnou součástí organizačního týmu. Ten se průběžně obměnil tak, jak se měnila životní situace jeho členů. Ze zakládajících pěti členů jsme v něm do dnešního dne zůstali dva. Velmi povzbuzující je, že noví členové týmu našli a nacházejí stále více příležitostí jak se zapojit. Objevují se u nich totiž dovednosti, které nebyly součástí kvalifikačních předpokladů, když do týmu přicházeli. Je to s nimi jiné, ale něčí „nenahraditelnost“ se ukázala jako mýtus.

Tým je jádrem celého našeho společenství, spolehlivou silou pro technické zajištění všeho okolo setkávání a též (hloupě, ale na rovinu řečeno) určitou garancí účasti v případě, že se zrovna nikdo neodhodlal dorazit – což je mimochodem důvod, který mi brání v tom, abych některé hosty pozval. Celkově vzato jsem vděčný za lidi, které v Post-mládeži kolem sebe mám. Myslím, že jsme v rámci ČCE rozjeli unikátní projekt pro rostoucí a opomíjenou sociální skupinu. Současné ale přiznávám, že recept na

kasovní trhák jsme nenašli a do budoucnosti hledíme s otazníky, jestli se Post-mládež udrží. O tom rozhodne hlavně chuť mladších přicházet mezi nás.

Dál s otazníky

V souvislosti s pořádáním Post-mládeže si kladu nelehké otázky a věřím, že nejsem sám, kdo je má: Dokáže být církev v dnešní době mainstreamově atraktivní? Má taková být? Umíme oslovovat a zhostit se hledajících? Jsme si vědomi, že cílová skupina nechodí do kostela, ale kolem něj? A co pravidelnost docházky, utvoří desítky nepravidelně přichozích společenství jakožto prostředí, do kterého se budu chtít vracet? Odpovídat na ně není příjemné, ale když snížím práh svého očekávání, mohu zakončit tento článek radostněji. Vznikla nám v Praze nová parta, která propojuje lidi, co by se jinak nepoznali. Jsme kamarádi nejen při setkávání, ale vídáme se i jindy, třeba když jedeme na běžky, na křest jedné z účastnic nebo společnou dovolenou. Klasické teologické programy nejsou navštěvovány o nic méně než ty nebiblické. Na návštěvnost má daleko větší vliv, když přidáme nabídku dobrého jídla. A i když je od ledna do března 2025 průměrná účast deset a neroste, tak se od začátku našeho snažení toto číslo nemění ani směrem dolů. Třeba ale zvedneme dlouhodobý průměr tímhle článkem. Přijdeš osobně, nebo někoho pozveš?

Štěpán Esterle, člen organizačního týmu
Post-mládeže

Mládež zvolila nové vedení i delegáty na synod

Porada mládeže nabídla také vzdělávání

O víkendu 21. – 23. 3. 2025 se konala další z pravidelných Porad mládeže, již tradičně v táboře v Bělči nad Orlicí.

Účast byla hojná, do Bělče dorazili mladí ze všech koutů republiky. Páteční večer kromě příjezdu patřil organizačním informacím, pobožnosti a představení jednotlivých seniorátů.

Letošní porada byla opět po dvou letech volební, přítomným se tak představili kandidáti a kandidátky. Volby se týkaly nových zástupců mládeže na synod, dále bylo třeba vybrat faráře a laiky do celocírkevního odboru mládeže (COM).

Novými členy COM z řad laiků jsou Carolina García, Ondřej Sabela, Barbora Litomiská, Mirka Sablíková a Marta Chovancová. Z řad farářů byli zvoleni Jonatan Hudec, Petra Náhlavská, Jakub Helebrant a Magdalena Horáková. Všichni zvolení získávají mandát na období 2025–2027. Jako delegáti na synod byli zvoleni Ráchel Konvalinková, Vojtěch Titěra a Jakub Němec. Také jejich volební období je dvouleté, reprezentovat mládež budou již na letošním zasedání synodu.

Po volebním klání zpestřily sobotní dopoledne workshopy. Nabídka byla pestrá, účastníci se mohli například s právníkem Adamem Csukásem naučit, „jak ovládnout církev za 80 minut“. Práci s mládežnickými weby představil Daniel Vanča. Strategie, jak řešit krizové situace na akcích mládeže, ukázala účastníkům Martina Roubalová. A s Dominikem Bláhou mohli

zájemci nahlédnout do základů nenásilné komunikace.

Práci ve skupinách byl věnován i odpolední blok. S Jakubem Němcem a nově zvolenými delegáty se účastníci zamýšleli nad podněty na synod. Roman Mazur připravil pro zájemce biblický workshop, s Radkou Hojkovou si mládežníci povídali o misii a průkopnických místech.

Mladí se věnovali také novému rozložení seniorátů, k němuž by mělo dojít k r. 2027, a tomu, jaký to bude mít vliv na jednotlivé oblastní mládeže.

Poradu mládeže zakončila nedělní bohoslužba pod vedením synodního seniora Pavla Pokorného.

Anežka Ryglová, redakčně upraveno, foto: archiv oddělení mládeže

DIAKONIE

V dobrých rukou. (Pečovatel Dan Hysek veze stravu klientům.)

foto: Adam Šůra

Tady to bylo parádní

Proč Dan Hysek zakotvil po dlouholetém hledání právě v Diakonii jako pečovatel

Do práce dorazil v půl sedmé ráno, domů se dostal před osmou večer.

Když Dan Hysek po dvanáctihodinové směně v domově pro seniory konečně otevře dveře svého bytu, cítí se trochu rozlámaný, ne že ne. Po celém dni na nohou, kdy je svým klientům oporou, a to mnohdy v doslovném slova smyslu, protože pečuje též o lidi s omezenou možností pohybu, nemůže Dan popřít, že dostal fyzicky zabrat. Záda ho bolí.

Hluboko uvnitř se ale cítí spokojený – z devadesáti devíti procent, jak sám říká: „Je to obrovsky povzbuzující pomáhat druhým lidem.“ O své profesi pečovatele ostatně nemluví jako o práci. Kdyby to prý byla práce, nebavila by ho. Vnímá ji jako službu a to je něco jiného.

Pan nezařaditelný

Dnes o jeho vztahu k seniorům, laskavosti a profesionalitě nikdo v Diakonii Dvůr Králové nepochybuje. Když se ale před třemi lety přišel do Diakonie poptat, zda by se tu pro něj nenašlo místo pečovatele, nebyly si vedoucí jisté, zda mají před sebou člověka, který má všech pět pohromadě. Ono se totiž nestává často, popravdě řečeno nestává se to vůbec, že by se o takovou pozici ucházel inženýr s dlouholetou praxí na místní poště, kde strávil většinu času na vedoucích pozicích, přičemž posledních sedm let řídil v jedné liberecké továrně údržbu automatizované linky na výrobu filtračních patron do brzdových systémů. Tak vypadal profesní životopis Dana Hyska a vymykal se všemu, co v Diakonii Dvůr Králové zatím viděli. V malém městě se navíc nic neutají: nebylo těžké zjistit, že Dan

míval potíže s gamblerstvím čili patologickým hráčstvím a podstoupil léčbu.

Na své budoucí zaměstnavatele prostě působil všelijak, hlavně nezařaditelně. Jenomže reference z předchozího zaměstnání měl vynikající. Jestli se na něj v liberecké továrně za něco zlobili, tak za to, že je hodlá opustit. Žádný důvod, proč by nemohl na místo pečovatele nastoupit, se neobjevil. Tak byl přijat.

Pečovat ano. Ale kde?

Zlom v Danově životě nastal právě v době, kdy se rozhodl pro léčbu své závislosti. V léčebné komunitě, kde panovala velmi tvrdá pravidla, strávil deset měsíců. Díky terapii si podle svých slov začal poprvé uvědomovat, že na pomyslném hodnotovém žebříčku má na první příčce sebe a své požitky a že to je chyba. V souvislosti s léčbou také po dlouhé době zašel do kostela ke svátosti smíření. „Tehdy ze mě všechno spadlo. Vnitřně jsem se očistil. To bylo hodně důležité,“ vzpomíná.

Po návratu z léčebny změnil zaměstnání a ze Dvora Králové se přestěhoval do Liberce. V nové práci se mu dařilo, ale v péči o hladké fungování automatizované výrobní linky mu přeci jen něco chybělo: „Měl jsem tam dobré postavení, ale nebylo to ono. Jel jsem sám na sebe.“ Přitom věděl, že by se měl víc věnovat druhým než sám sobě; vždyť kvůli tomu od základu přebudoval svůj život. Nakonec se rozhodl pečovat o svou maminku. Plánoval kvůli tomu odejít do předčasného důchodu. Maminka ale zemřela.

Ve smutné události zahlédl Dan znamení, které konečně dalo jeho životu směr: „Jako by mi Pánbůh řekl: Ty se nebudeš starat o maminku, ale o maminky.“

Ale kde? V domově důchodců? V nemocnici? Dát výpověď v továrně šlo rychle, kde konkrétně se hlásit o novou práci ale Dan netušil. V Diakonii to zkusil naslepo. Doma ve Dvoře Králové chodil na větší nákupy právě kolem Diakonie. Zašel se tam jednou podívat. Prostředí domova pro seniory na něj silně zapůsobilo: „Připadlo mi krásné, klidné. Kolikrát jsem četl na zařízení podobného typu recenze a dozvěděl jsem se dost ošklivé věci. Tady to ale bylo parádní.“ Prošel kurzem pracovníka v sociálních službách, od sestry domova se naučil polohování a další potřebné techniky a dnes patří k nezpochybnitelným oporám pečovatelského týmu.

Diakonie Dvůr Králové vznikla v roce 1991 s cílem pomáhat seniorům a zdravotně znevýhodněným lidem. Dnes poskytuje služby především seniorům. Vedle domova pro seniory to jsou

- domov se zvláštním režimem,
 - poradna Česká alzheimerovské společnosti,
 - svépomocná skupina pro rodinné pečující.
-

Znát každého jednotlivě

Když se ohlíží za svou dosavadní zkušeností, říká, že základem péče o klienty domova pro seniory je komunikace. Není totiž pravda, že když starý člověk není schopen řeči, je jakoby uzavřen do sebe, nereaguje či reaguje jinak, než jsme při konvenční komunikaci zvyklí, tak nevnímá. Každý vnímá a je třeba s ním mluvit. Nikoliv ve frázích, ale osobně, s porozuměním jeho osobnosti. „Klienti se potom víc otevrou, začne mezi námi proudit důvěra a krásně se nám spolupracuje,“ říká Dan. Každého z klientů musí znát osobně.

Platí to zejména pro dobu tzv. aktivizace, která má seniorům přinášet dostatek podnětů. Někdo si rád zazpívá, jiný má rád procházku – byť to znamená klienta jen posadit na vozík a krátce se s ním projet po chodbách – někdo si

rád obvykle povídá. (K nejčastějším tématům hovorů patří rodina, vnoučata, pravnoučata, zahrádka či příroda obecně.) Dan zároveň musí dobře odhadnout, kdy už klientovi docházejí síly, takže aktivizace začíná ztrácet smysl a přichází čas na odpočinek. „U každého klienta je to jiné,“ říká. „Trvalo mi docela dlouho, než jsem si to v hlavě sesumíroval.“

Vzájemná důvěra pomáhá překonat i ty bariéry, o kterých si člověk nedovedl představit, že je někdy překročí. Dan vzpomíná na svůj ostych, když si poprvé uvědomil, že k úkolům pečovatele patří také pomoc s hygienou klientů. V praxi to často znamená pomoci druhému se vysvléknout, odvést ho do sprchy a tam mu pomoci s mytím. Dan se bál zejména toho, jak na něj v takové situaci budou reagovat ženy. „Když v sobě ale máte nějakou empatii a druhý vám věří, tak se i toto dá provést se vzájemným respektem a úctou,“ říká.

Objevit to v sobě

Když se jiní muži dozví, že pracuje jako pečovatel, prý od nich slyší: „Já bych tohle dělat nemohl.“ Dan připouští, že ženy jsou k pečování možná disponované lépe. Pánové podle něj bývají v průměru poněkud „hrubšího zrna“, což se do sociálních služeb nehodí. (Na druhou stranu ona „hrubozrnnost“ možná znamená i schopnost povznést se nad méně důležité detaily, což je přesně to umění, kterého si kolegyně

z Diakonie Dvůr Králové na Danovi považují.) Sám o sobě však Dan soudí, že schopnost péče měl v sobě ukrytou odjakživa. „Trvalo to hodně

dlouhou dobu, než jsem ji v sobě objevil. Byla to pro mě velká životní změna. Ale podařilo se!“

Adam Šůra

HUMANITÁRNÍ POMOC

Silné zemětřesení postihlo Myanmar

Diakonie vyhlašuje sbírku na pomoc zasaženým

V pátek 28. března 2025 zasáhlo jiho-východní Asii silné zemětřesení o síle 7,7 stupně. Epicentrum se nacházelo poblíž města Mandalaj v Myanmaru v hloubce 10 kilometrů. Krátce poté, přibližně 12 minut po prvním otřesu, zasáhl region další otřes o síle 6,4 stupně.

Tato přírodní katastrofa způsobila rozsáhlé škody v Myanmaru i sousedním Thajsku. Podle prvních zpráv zahynulo v Myanmaru nejméně 1000 lidí a přes 2300 osob bylo zraněno. Mnoho lidí přišlo o své domovy a infrastruktura v postižených oblastech byla vážně poškozena. Myanmarská vojenská junta vyhlásila stav nouze v několika regionech a záchranné týmy pracují na vyprošťování přeživších.

V reakci na tuto katastrofu Diakonie ČCE okamžitě vyhlašuje sbírku na pomoc lidem postiženým zemětřesením. Finanční prostředky budou využity na akutní potřeby v dané oblasti, zejména na:

- zajištění nouzového přístřeší pro lidi, kteří přišli o domov,
- distribuci pitné vody, jídla a hygienických potřeb,
- zdravotnickou pomoc a podporu při obnově zasažených oblastí,
- psychosociální podporu pro ty, kteří utrpěli trauma z katastrofy.

Finanční příspěvek lze zaslat online na webu: <https://www.darujme.cz/zemetreseni->

v-myanmaru nebo bankovním převodem (č. ú. 2400384700/2010, variabilní symbol: 95).

Diakonie

**VYHLAŠUJEME SBÍRKU NA
POMOC OBĚTEM NIČIVÉHO
ZEMĚTŘESENÍ V MYANMARU**

Sbírku můžete podpořit zasláním daru na číslo účtu
2400384700 / 2010, VS 95

Diakonie ČCE působí v Myanmaru již od roku 2014. Ve spolupráci s organizací Lutheran World Federation Myanmar se zaměřujeme na podporu vnitřně vysídlených osob a hostitelských komunit v Arakanském státě.

V průběhu let jsme poskytovali pomoc v oblastech nouzového ubytování, zdravotní péče, přístupu k pitné vodě a hygieně. Kromě toho jsme se zaměřili na dlouhodobou podporu komunit, aby se mohly osamostatnit a budovat udržitelnou budoucnost.

Eva Kubištová, redakčně upraveno

ROZHOVOR SE SPISOVATELEM A TEOLOGEM PETREM PAZDEROU PAYNEM

Jako pašerák a celník v jedné osobě

Nad překladem biblických textů

Rozhovor s Petrem Pazderou Paynem, který se pustil do překládání biblických textů a svoje překlady prezentoval mimo jiné na živém čtení v boskovickém evangelickém kostele za doprovodu hudebníka Miloše Bařinky. Petr Pazdera Payne je spisovatel, za knihu *Předběžná ohledání* byl nominován na Magnesii Literu. Je také vystudovaný teolog a v poslední době opět poměrně intenzivně káže v různých sborech Evangelické církve. V rozhovoru jsme mluvili o jeho nových překladech biblických textů.

Petře, co tě přivedlo k překládání biblických textů? Jaký byl impuls?

Už zdávna ve mně narůstá nespokojenost s obecně užívaným a asi padesátiletým Českým ekumenickým překladem (ČEP). Na fakultě jsem se učil hebrejsky a řecky, a tak ta nespokojenost nebyla jen instinktivní, netýkala se jen nepoetičnosti tohoto překladu, včetně prapodivných slov, jako jsou „pronárody“, „bohatýři“, „svévolníci“, „okřídlení“, „bloudí“, „propastné tůně“ a jiné a další. Byl jsem schopen si se slovníkem leccos přeložit a nahlédnout, jak notně se ten ekumenický překlad taky dovede odklánět od originálu. A musím říct, že jsem překvapen, jak málo evangelíky problém překladu

obecně trápí, ačkoli si na slovu Písma zakládají a svoji víru na něm v intencích programového hesla „sola scriptura“ staví. S překládáním jsem začal právě proto, že mi na slovu, na jazyku záleží a že mi jsou biblické texty drahé.

Podle čeho sis texty vybral a kolik jsi toho přeložil?

Zatím se zabývám pouze Starým zákonem. Překládám právě ty texty, které jsou mi drahé, a zároveň jsem přesvědčen, že by se měly překládat trochu jinak. Nicméně některé texty jsou natolik krásné v kralickém překladu, že nevidím důvod, proč přidávat další překlad. Třeba takový 23. žalm (Hospodin jest můj pastýř...) v kralickém překladu je nepřekonatelný. A potom taky jsou pro mne důležité ty texty a pasáže, na něž odkazuje Nový zákon. Mám přeložených dvaatřicet žalmů, knihy Kazatel, Jonáš, Pláč Jeremiášův a potom drobnější pasáže z Mojžíšových knih, z Joba, z proroků. Ale to neznamená, že jsem se vším definitivně hotov. Pořád je co opravovat a vylepšovat anebo i měnit.

Co je pro tebe při překladu důležité a na co kladeš důraz, případně čeho se snažíš vyvarovat?

Každý překlad je výklad, to je otřepaná fráze, ale překlad nesmí být výklad až moc. Existuje italské přísloví „traduttore traditore“ čili „překladatel zrádce“. Ten mnou propíraný ČEP i jiné

překlady jsou někdy výklady až moc. Bývají ve vleku určitých teologických škol a příslušných výkladů a analýz. Přitom se klade velký důraz na slova, jako by to byly filozofické pojmy nebo vědecké termíny, zároveň taky na etymologii slov a potlačuje se užití slova jako symbolu. Jako kdyby ten takřečený hebrejský člověk byl autista, který nevnímá slova v symbolickém významu! A vůbec mám dojem, že pro stromy se nevidí les. Právě tohoto všeho se chci vyvarovat. Podle mě je důležitější syntéza než analýza; obecně vzato naše myšlení funguje tak, že syntéza předchází analýzu. Důležité je brát ohled na kontext, aby slova nebyla neživými preparáty, aby byla jako ryby ve vodě. Zásadně si myslím, že překlad by měl být víc poetický než vědecký, arciže starozákonní text je beletrie, a nikoli právnícký nebo vědecký spis.

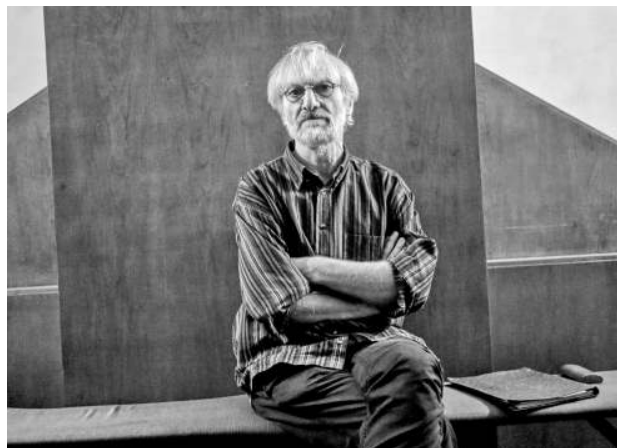
Je pro tebe důležitá i zvuková stránka jazyka? Tedy aby se texty nejen dobře četly, ale i předčítaly?

Ano. Taky proto jsem vděčný, když mohu svůj překlad nahlas prezentovat a „ozkoušet“. A ještě dodávám, že v samotných hebrejských textech o zvukovou a zvukomalebnou stránku často jde. Ale tomu se nějak přiblížit je nedostupný cíl.

Pro Boha používáš ve svých překladech starozákonních textů označení Nejvyšší. Jak to vzniklo a proč nepoužíváš slovo Hospodin?

Boha označuji Bohem. Slovem „Nejvyšší“ překládám tetragram JHVH. Hodně jsem se o tom napřemýšlel. Míním, že „Nejvyšší“ je srozumitelnější, zejména pro toho, kdo se chronicky nepohybuje v církevním prostředí. Hospodin byl původně vznešený mocný pán, naši prapředkové ho použili pro toho, který je absolutně nejvyšší, nejsvrchovanější, nejmocnější. Stejně jako Španělé použili slova Señor nebo Angličané slova Lord. Notabene už Židé četli místo tetragramu „Adonaj“ čili „můj Pán“. Ale i slovo „pán“ mi už připadá slabé a vyčpělé, už nejsou

žádní páni coby nositelé autority a šlechtivosti. Rozhodl jsem se pro Nejvyššího, abych zachoval onu sílu symbolu a jeho sdělnost. Mimochodem, jeden francouzský překlad užívá slova l'Éternel.

Petr Pazdera Payne

Narážíš často na nutnost kompromisu mezi požadavkem na přesnost obsahu a srozumitelností, plynulostí textu? Řešíš jsi podobná dilemata na úrovni jednotlivých slov?

Jde mi primárně o srozumitelnost a tu je rozhodující širší kontext, přičemž základní stavební jednotkou je věta, nikoli jedno slovo. Učinil jsem vícekrát tu zkušenost, že když vyřeším srozumitelnost v rámci kontextu, tak zpětně odhalím smysl a přesnější význam nějakého slova. Nemáme žádné jiné texty, které by nám dovozovaly zdokonalit hebrejský slovník, stále jsme odkázáni jen na starozákonní korpus a význam slov se principiálně odvozuje z jejich kontextů. Takže co je to přesnost obsahu? Samozřejmě, jistě vodítko nám poskytuje starý řecký překlad Septuaginta a vůbec překladatelská tradice, ale tohle je z mnoha důvodů právě jenom vodítko.

Jak jsi obecně spokojen s různými překlady, které dnes běžně používáme?

Překladů je hodně, několik se jich vynořilo v posledních letech. Vzhledem k tomu, že Bible je ►

rozsáhlá knihovna, je to pokaždé úctyhodný počin. Ale trochu mi uniká smysl takového extenzivního překládání, míním, že by bylo lepší, aby se překladatelé soustředili třeba jen na jednu knihu a tu přeložili s maximálním úsilím. Anebo aby docházelo k revizím již hotových překladů. A taky aby se seriózně o překladu Písma diskutovalo. Kdysi jsem se snažil zavést takovou překladatelskou rubriku v časopise Protestant, ale nakonec zájem přispěvatelů i čtenářů vyprchal. I když byly výjimky, Jan Šimsa tehdy napsal: „Ale jsou tyto novodobé překlady výborné čtivo! Jen houšť!“

A po kterém překladu nejčastěji saháš?

Já pořád miluju kralický překlad. V evangelické církvi se, pokud mám zkušenost, používají jen tyhle dva: ekumenický a kralický. Opatřil jsem si dodatečně pro srovnání novodobé překlady některých starozákonních knih, mám překlady od biblistů, hebraistů, prozaiků, básníků, rabína, archeologa atd. atp. Nevím, jestli mám, nebo nemám mít radost, když nějaký překladatelský oříšek vyřešili stejně jako já. Na jednu stranu je to určité potvrzení mé cesty, na druhou stranu si musím říct, že nejsem nikterak originální. Ale co, nejsem ani autorem původního textu, ani vynálezcem češtiny. Překladatel působí mezi dvěma jazykovými teritorii jako pašerák a celník v jedné osobě. (Tenhle bonmot mě napadl právě teď.)

Co jsi například přeložil shodně a s kým?

Tak například dlouho jsem řešil problém, který čeští překladatelé většinou neřeší a překladatelé do lečjakých jiných jazyků řešit nemusí. V Pláči Jeremiášově vystupuje personifikované svaté město, Jeruzalém. V hebrejštině je ovšem ženského rodu a to hraje v textu podstatnou roli. Dospěl jsem nakonec ke slovu „metropole“. A když jsem si pořídil překlad Karola Sidona, zjistil jsem, že on připadl na totéž. Anebo v Kazateli překládám ono „hevel“, onu kralickou „mar-

nost“, jako „nic“, „nicota“. A hle, Viktor Fischl má na některých dotyčných místech Kazatele taky „nic“! Ostatně v nějakých německých překladech je „Nichtigkeit“.

*na literárním večeru v evangelickém kostele
v Boskovicích*

Co překládání biblických textů přineslo tobě osobně – představovala ta práce nějaký hlubší ponor, který ti přinesl duchovní obohacení a nové poznatky a prožitky?

Pro mne je překládání jistá osobní zbožnost. Dále je to velké dobrodružství. A také je to pro mne návrat do dob studií a následného farářování. Mám pocit, jako bych se k Písmu a teologii vrátil smysluplnou oklikou přes období vlastního literárního úsilí a přemýšlení o jazyce. A protože jsem se vrátil i ke kazatelské činnosti, využívám některé vlastní překlady v kázáních. Někdy mě práce na kázání na konkrétní biblický text přiměla k překladu celého úseku, kapitoly nebo žalmu. Když ty své překlady použiji anonymně při bohoslužbách, bývá to přijato vstřícně a tu a tam se mě někdo zeptá, co to bylo za překlad.

připravil Tomáš Trumpeš

Těšínská pomoc

I když často zapomínáme a naše vděčnost bývá krátká, Bůh nezapomene

„Bůh nezapomene, jak jste se činem své lásky k němu přiznali, když jste sloužili bratřím.“ Tento úryvek ze 6. kapitoly epištoly Židům (Žd 6,10) mne napadl, když mi byl svěřen úkol napsat něco o pomoci sester a bratrů z Českého Těšína našemu sboru v Ústí nad Labem.

Pro vysvětlení, proč do stovky kilometrů vzdáleného Ústí členové těšínského sboru jezdili, se budu snažit popsat, co se dělo před jejich příchodem. Bývalá sestra farářka ze sboru odešla, již před jejím odchodem ale účastníků bohoslužeb ubývalo, svátkem bylo, když přišli více než tři členové sboru. Já sama jsem v té době byla už jen „konzumentkou“ (což spočívalo v návštěvě bohoslužeb a příspěvcích na sbírky) a moje informace vycházely jenom z toho, co jsem kde zaslechla.

Sbor řídila správní rada, kázali ochotní přátelé z okolních sborů, často i laici. Ani o práci správní rady nemám dostatek vědomostí, natož o tom, proč se nás Těšíňští ujali. Za jejich práci jsem byla vděčná, ale to bylo všechno. O informace, jak probíhala jejich pomoc, jsem proto požádala členku bývalé správní rady sboru sestru Petru Vosáhlovou. Petra mi je obratem poslala a mohu se tedy pustit do toho, co jsme měli učinit už dávno – to je povědět, jaké je to s opravdovými činy lásky neboli dobrými skutky.

V době, kdy je za dobrý skutek považován jenom takový, který zároveň přináší zisk – a nezáleží na tom, zda ve formě peněz, slávy, moci atd. – bylo konání sester a bratrů z Českého Těšína pro některé spoluobčany nepochopitelné.

Jejich pomoc trvala od r. 2014 do r. 2018 a spočívala nejen v kázáních bratra faráře Marcina Pilcha a později i kazatele Otmara Hump-

líka – ta kázání bývala jedenkrát za měsíc. Petra zmínila i br. Josefa, který jí pomohl k lepšímu porozumění práce s počítačem, nebo to, jak br. Humplík přijel 24. prosince (rok jí bohužel už vypadl z paměti) v dopoledních hodinách, aby sloužil v kostele „půlnoční“. Ty uvozovky proto, že bohoslužba byla kvůli dětem od 22 hodin.

evangelický kostel v Ústí nad Labem

Z Českého Těšína také přijížděli laičtí členové, kteří odpracovali v létě několik týdenních brigád při údržbě zahrady, vyklízení suterénu fary a farního bytu. Do Ústí všichni jezdili většinou vlakem, v případě letních brigád i auty, cestu jim proplácel těšínský sbor.

Br. farář přespával na faře, br. Humplík v hotelu Bohemia, brigádníci patrně spali též na faře, všichni jedli buď z vlastních zásob nebo v restauraci. Zda měli od svého sboru placeny diety, jaké jsou pravidlem při služebních cestách, nevím. ►

Pobyt si někdy zpříjemnili sobotním výletem a také navštěvovali členy sboru, kteří se nemohli účastnit bohoslužeb. Pomoc jsem shrnula do několika rádků, ale naroste, když si připomeneme, že trvala čtyři roky.

Všem v Českém Těšíně, kteří pomohli ústeckému sboru, ať už do Ústí jezdili nebo „jen“ ve staršovstvu schvalovali cestu a náklady s po-

mocí spojené, patří naše poděkování a obdiv. I vědomí, že i když my sami často zapomínáme a naše vděčnost bývá krátká, Bůh nezapomene. Bez jejich činu lásky by zřejmě nebyl důvod, aby do Ústí přišel nový farář, který měl za úkol sbor zachránit – nebylo by totiž co zachraňovat.

připravily **Vladka Meislová a Petra Vosáhllová,**

FS Ústí nad Labem, foto: archiv sboru

RECENZE

Putnův Kazatel: pikantní vetřelec mezi biblickými komentáři

Faráři a teologové už od studií důvěrně znají biblické výkladové komentáře. První záchrana, když v sobotu večer nevíš, co dál. Nástroj biblické exegeze, který má přinejmenším vyloučit špatné výklady, tedy (řečeno s autorem recenzované knihy) brání jména Božího nadarmo. Někdy nám homileticky pootevře oči, jindy spíš zahltí přemírou souvislostí, která ještě prohloubí frustraci z širší možnosti a někdy i našeho nevědění. Jsme zvyklí, že seriózní komentáře postupují verš po verši, nezřídka používají bohatý poznámkový aparát a širší poznatků jejich autorů o dobovém pozadí či jazykových nuancích je obdivuhodná.

Putnův Kazatel v tomto smyslu není „seriózní komentář“. Putnův Kazatel je vlastně mnohem víc. Je to povzdech občanského aktivisty, svěží „turn, turn“ Peta Seegera, posvátný hněv odpůrce fundamentalismu všeho druhu, vznešená disputace na antickém Areopágu, ochutnávka poezie Goethého či Březiny, sbírka postřehů instagramové generace i autenticky osobní poznámka smutného vykladače.

To všechno ovšem na půdorysu více než seriózní znalosti biblické látky a literárních, historických, filozofických či teologických souvislostí.

„Jste smutní? Autor knihy Kazatel taky. Já, komentátor Kazatele, často taky,“ píše autor hned v úvodu. Časem, snad k našemu uklidnění, dovysvětlí, že tento smutek je něco jiného než naštvanost, deprese a pesimismus. Kazatelův smutek „je stav sofistikovaný a ušlechtilý a tvůrčí. Je to spíš zralost a hořkost a lítost a hloubka a vědomí a odstup a nadhled a nepovrchnost.“

Putna nás po celou dobu putování po kapi-
tolách nedlouhé biblické knihy drží v součas-
nosti. 2300 let starý mudroslovný text v Put-
nově výkladu jde s námi naším současným svě-
tem. A kontext našeho žití neváhá komentovat
i dost zoztra: „Skutečným braním jména Božího
nadarmo je dovolávání se Boha a ,tradičních

hodnot' v ústech ,křesťanských' autoritářů a fašounů napříč konfesemi.“ Nebo: „Nelpět, nemyslet si, že já jsem svůj majetek, svoje úspěchy, svoje dobrá pověst, svoje rodina. To všechno nejsem já. Až pod tím vším je skutečně já – úplně nahaté. Fyzicky nahaté ve zrození a ve smrti, duševně nahaté celý život, pod všemi těmi šaty a ,šaty', jimiž se přikrývá před společností i samo před sebou.“ Nebo jinde: „Kdo tedy usiluje o vědounost přiměřeně, nemá ztrácet čas pitomostmi: posloucháním ,kleteb svého otoka' čili čtením komentářů pod články, hádáním se s dezinformátory, trápením se nad tupostí a zlovolností lůzy.“

Nakladatelství Biblion o edici svých nově vycházejících biblických komentářů mluví jako o „bibli čtené tady a teď“, o „komentářích, které vtahují text na kolbiště současného světa“, na-

víc ještě „ve stravitelných denních porcích“. Putnův Kazatel tato slova beze zbytku potvrzuje. Stravitelný komentář to je, pokud máte rádi lehkou pálivost. Ostatně, ostrosti se přece zvýrazňuje chuť.

V úvodu komentáře mluví Putna o biblickém Kazateli jako o „vetřelci v biblickém světě“, což odůvodňuje Kazatelovým „řeckým“ smutkem z neměnnosti a nepoznatelnosti světa. Putnův komentář je možná také trochu vetřelcem ve světě tradičních odborných exegetických komentářů. Ne že by i těch nebylo potřeba, toho si je Putna vědom, ale dozajista by bodlo i víc podobně pikantních a svěžích komentářových vetřelců.

Pavel Haných

Putna, Martin C. Kazatel. Praha: Biblion, 2024,

136 s.

RECENZE

Čtrnáct setkání obrazu a slova

Křížová cesta Rudolfa Brančovského

„...Ježíš žil, putoval, učil, prošel křížovou cestou... kolikrát o něm Maria a Josef nic nevěděli, tak jako my nevíme nic o tom, kde se (online, na sítích) toulají naše děti. Marie to všechno s důvěrou přijímala a přijala...“ (Lk 1,38) Čteme v zamyšlení Sandry Silné ke čtvrtému zastavení Křížové cesty Rudolfa Brančovského. Obraz se jmenuje „Ježíš a máma – vše online“.

Jednotlivá zastavení namaloval výtvarník a muzikant kapely Poletíme? Rudolf Brančovský. On měl totiž tu čest zahlédnout Krista. Stalo se to před pěti lety v Jeruzalémě. Seděl s manželkou v kavárně, popíjeli kávu a fresh z granátových jablek, když tu ho zahlédl. Obyčejné tenisky, krátké kalhoty, tričko s nápisem Ramones, na

zádech batoh a mířil kolem kavárny nahoru k domu Pontského Piláta. Malíř Rudolf za ním chtěl vyběhnout, jenže si vylil kafe, zdržel se a cestu pak zavřela izraelská armáda, protože byl zrovna zabít Sulejmání a atmosféra v Jeruzalémě zhoustla.

S tímto Kristem už se neseťkal, selfičko si s ním neudělal, nicméně toto setkání-nesetkání bylo impulsem ke vzniku *Křížové cesty*. A aby obrazy nebyly jen pro jedny oči, pro sběratele, který si dílo objednal, rozhodl se malíř vytvořit z obrazů knihu.

Obrazy mají svou atmosféru, postavy mluví gesty i očima, náladu davu vystihují třeba püllitry v rukou diskutujících nebo mobily, kterými si lidé scénu trpícího Ježíše fotí. Na obrázku s názvem „Systémové opatření“ vojáci po kříži, pod nímž Ježíš leží, pochodují. U křížového ►

zastavení, kde vojáci Ježíšovi dávají trnovou korunu a svlékají šaty, úslužně přichází „paní podržtaška“ s košíčkem hřebíků. Výpověď obrazů samotných je doplněna texty.

Výtvarník Brančovský oslovil 14 svých oblíbených teologů a duchovních a ti k obrazům napsali zamyšlení. Knihu pak vydalo nakladatelství Cesta. Každou úvahu psal někdo jiný. Muži, ženy; katolíci, protestanté; někteří jazykem spisovným, jiní hovorovým, někdo ve formě básně. Biskup (a ne jeden), řádová sestra, evangelický farář, kněz, zakladatel církve, vězeňský kaplan, překladatel, vysokoškolský učitel, novozákonice, pivovarnice a včelařka, ředitel, snowboardář, hudebník, odborník na kapelu U2, přednosta... Lidé, kteří žijí vírou, umějí o ní srozumitelně promluvit a křížová cesta pro ně není dávná událost, ale děje se nám a dnes. Jmenovitě: Pavel Hošek, Janette Oubrechtová, David Kubíček, Sandra Silná, Alexandr Flek, Mireia Ryšková, Edita Vendula Vahalíková, Ladislav Heryán, David Novák, Juraj Dovala, Tomáš Holub, Marek Vácha, Lukáš Targosz a Štěpán Hájek.

Někteří autoři píší svá zamyšlení dost osobně, třeba právě zmiňovaná Sandra Silná, když u obrazu setkání Ježíše s matkou reflektuje svou roli matky. U jiných se odráží jejich profese i záliby. David Novák nezapře, že vedle teologie fandí sportu. Ladislav Heryán vtáhne čtenáře do setkání s uvězněnými ženami. „Jeruzalémských holek je plný svět. Je jich plná věznice, do které chodím. Přinesené papírové kapesníky jejich pláči nestačí, a tak si utírají slzy toaletním papírem. Je to pláč nad zkaženými životy, rozbitými rodinami a dětmi rozstrkanými po dětských domovech a pěstounských rodinách. Je to pláč nad osidly drog, která nejdou přetnout, a chudobou, ze které se nejde nijak dostat, ale především nad dávnými zraněními, která nelze vyléčit, stejně jako nelze vrátit od pervitinu vypadané zuby. Neboť rozlité vody nelze posbírat.“ Takto píše Heryán u zastavení s názvem „Holky, neplačte!“

Novozákonice Mireia Ryšková se zamýšlí nad obrazem Veroniky, která podává Ježíšovi roušku: „Tradice do zástupů lidí, kteří jdou s Ježíšem, staví Veroniku, ženu, která nemůže změnit Ježíšův osud, nemůže zabránit katastrofě, a přece učiní gesto, které znamená mnohem více než jen malou fyzickou úlevu. Podá Ježíšovi roušku, aby si mohl otřít tvář zbrocenou krví a potem. Je to takové bezmála absurdní gesto, například jako když do sbírky na nějaký dobročinný účel, jejímž cílem je vybrat miliony, přidá člověk stokorunu, protože v dané chvíli víc nemá.“ Sami známe takové situace bezmoci, kdy se nám naše pomoc zdá být kapkou v moři.

Rudolf Brančovský je ambasador Mezinárodního vězeňského společenství. Zřiká se veškerého finančního zisku z této knihy ve prospěch projektu pro odsouzené muže a ženy s názvem Věžňova cesta. Jedná se o osmítýdenní kurzy malých skupin, které inspirují vězně Markovým evangeliem. U absolventů dochází k hlubší reflexi vlastního života, ke snížení agresivity a k lepšímu zvládnutí depresí. Projekt dává vězňům naději a radost. A kniha *Křížová cesta*, tématem spíše smutná, paradoxně dává naději a radost také. Díky za ni.

Brančovský, Rudolf a kol. Křížová cesta. Brno, Cesta 2024, 72 s.

Lenka Ridzoňová

Mám problém

Možná jsem ze staré školy, když mě zneklidnilo slovo některých našich farářů na sociálních sítích. Šlo o vyjádření, že ti, které pobouřil živý obraz da Vinciho Poslední večeře, jsou „slaboduší jedinci“. Při zahájení pařížské olympiády v loňském roce ztvárnili v živém obraze poslední večeři Ježíše s učedníky „drag queens či transgender modelka, téměř nahý zpěvák zpodobňoval řeckého boha vína Dionýsa“ (iDnes 28. 7. 2024) jako účastníky bakchanálií [extatické rituály ve starověkém Římě a Řecku na oslavu boha Dionýsa, pozn. red.].

Prý jsou sociální sítě něco jiného než osobní setkání. Pravda je to v tom, že na sociální sítě si dovoluujeme dát věci, které si jinak neřekneme. Dobře. Tohle se děje a nočním výlevům se asi nevyhneme.

Vidím však rozdíl v tom, v jakém postavení člověk své osobní „výplody“ na Facebook a podobné sítě dává.

Za komunistů jsme bojovali za to, aby farářská ordinace byla uznána pro celý život a pro faráře/farářku byla jeho/její práce povoláním, nikoli jen zaměstnáním.

Mám naději, že to platí i dnes, zejména, když je kazatel/ka evangelia řádným zaměstnancem naší církve.

Vím, že členové a členky naší církve jsou pestrrou směsicí názorů i chápání Písma a článků víry. Zakládáme si na tom, že máme čtyři významní a všechna jsou relevantní. Proto mě zaráží, že naši kazatelé mohou, jen na základě svého pohledu na společnost, některé členy církve znevažovat. Je to takhle v pořádku, nebo mohu čekat, že se církev k takovému jednání svých kazatelů nějak vyjádří?

Lýdie Mamulová, farářka v důchodu

Vyjádření synodní rady

Synodní rada vydala v dubnu 2023 vnitřní směrnici Zásady komunikace v církvi (<https://bit.ly/komunikace-cirkev>), která je závazná pro všechny zaměstnance církve a doporučená všem pověřeným členům církve, jimiž jsou presbyteři, kaplani, výpomocní kazatelé, katecheti, vedoucí pobytových akcí, kantoři, členové odborů a komisí aj. Směrnice ve vztahu k sociálním sítím nařizuje „komunikovat v souladu s hodnotami ČCE... a zdržovat se jakýchkoliv nevhodných komentářů či dokonce vulgárního vyjadřování.“

Pavel Pokorný, synodní senior

Dopisy Monice

Pro poznání osobnosti exilového teologa a římskokatolického kněze Vladimíra Boublíka (1928–1974) je důležitá také jeho korespondence. Po konvolutu dochovaných dopisů s přáteli a rodinou, nazvaném *Broučku a cvoku přenáramný*, spatřila světlo světa i drobná knížečka jeho dopisů Monice.

Ty vyšly prvně z vůle adresátky Monicy Schreier v r. 2001. Nynější vydání je uspořáda-

nější, opravené, doplněné o poznámkový aparát a doslov, který přibližuje vztah mezi Vladimírem Boublíkem a ženou jeho života. Potkali se zcela nečekaně v r. 1962, kdy Monica (1939–2014) přijela do Říma se svojí kamarádkou k hrobu apoštola Petra. Když se vrátila domů do Berchtesgadenu, zatímco Boublík zůstal ve svém adoptivním domově, zůstali nablízku prostřednictvím dopisů. Posílali si je mezi lety 1962 až 1968 a také v posledních týdnech Boublíkovy života při jeho osudové návštěvě maminky v Československu. Někdejší profesor a děkan Teologické fakulty Papežské lateránské univerzity v Římě zemřel 25. září 1974 v prostém pokoji klatovské nemocnice. Tam, v den své smrti, napsal své Monice vůbec poslední dopis, své vyznání lásky.

Schreier, Monica (ed.): Teolog Vladimír Boublík ve svých dopisech Monice. Praha, Togga 2025, 90 s.

Zdeněk A. Eminger

POSLEDNÍ SLOVO

Optika jednoho těla umožňuje vidět v různosti

Novozákonní obraz církve jako těla je všeobecně známý. Apoštol Pavel touto metaforou mimo jiné připomíná křesťanům v Korintu jejich spojení v Kristu. Mocí Kristovy smrti a vzkříšení, mocí Ducha svatého jsou mnozí jedno, jedno tělo, jeden lid povoláný a posvěcený Pánem. „Jedno tělo“ je ale také obrazem vzájemné závislosti, společné radosti a naděje,

společné bolesti a nesení břemen. „Jedno tělo“ volá po vzájemné úctě a radosti z rozmanitosti; „jedno tělo“ je optika, která umožňuje vidět v různosti příležitosti a šíří obdarování.

Mé úvahy ale mnohdy směřují k dalším motivům. „Tělo“ je totiž to, s čím má každý člověk, a proto také všechny lidské kultury a civilizace, velmi bezprostřední zkušenost. Na „tělo“ nelze

zapomenout, nelze ho odložit, obejít se bez něj. I když to církev ve svých dějinách tak trochu zkoušela. Tělo zmítané vášněmi a nízkými pudy církev odsoudila do pekla. Pokud hříšné tělo nezemřelo spolu s Kristem na kříži, pokud v hříšném těle nezvítězila duše vykoupená a posvěcená Kristem, bylo tělo ztraceno.

Připouštím, že „tělo“ je i na mé životní cestě limitou a mnohdy jistou komplikací. Byly časy, kdy jsem si přála ještě trochu vyrůst, být štíhlejší apod. Teď po letech bych zase ráda, kdyby bylo možné některé části těla vyměnit. Jsou už opotřebované a bolí. Zároveň jsem ale také objevila, že mít tělo, v mém případě tělo ženy, je obrovský dar. Za nic bych neměnila možnost porodit tři děti. A tělo ženy jako úhel pohledu nakonec jednoznačně preferuji.

Byla jsem svědkem toho, jak naše děti rostly a sílily. Zprvu neposlušné ručičky a nožky byly stále šikovnější a zručnější. A byla radost učit se. Vzpomenu si na to, když vidím malé křehké začátky nějaké práce církve. Zvlášť naše prostřední dcera si velmi často narazila hlavu, rozbila koleno. Hlava – ta hodně krvácí. Církev je také všelijak pobitá a krvácející. Rány je třeba vyčistit, nenechávat hnisat se zadřeným pískem a špínou. Sice to bolí, ale čím dřív to uděláme, tím lépe. Staré křivdy, skandály a nespravedlnosti těla církve deformují a mohou ústít i ve zhoubné bujení.

Když byly naše děti malé, v neděli se nažehlily volánky u šatiček a do spletených copánků uvázaly mašle. Vytáhnout ze skříní to nejlepší, ze špajzky dobroty a přinést to do kostela, na bohoslužbu, je také, myslím, docela dobrý zvyk. Život mě také naučil, že bezvládné lidské tělo je strašlivě těžké, k neunesení. Podobně to vidím i s církví. Umírající je bezvládná, neschopná udělat krok dopředu, nevidí, neslyší. Unést ji

je pak nadlidský úkol. Naopak pohyb přináší změny, na čerstvém vzduchu se dobře dýchá. Čerstvý vítr probudí nadšení, že snad můžeme i létat. Můj tatínek byl výborný tanečník. Byla to čirá radost, když jsme s jeho přáteli v kruhu podupávali na parketě. A mám také ráda církev, která tančí v rytmu srdce.

Ivana Procházková

Maminka mi často říkala, že žiji s hlavou v oblacích. Život mě postavil nohama na zem. Církvi přeji osvobozující a živoucí rovnováhu: hlavu s Kristem v oblacích a nohy pevně na zemi, po které kráčíme a která nám byla darována.

Ivana Procházková, *superintendentka
Evangelické církve metodistické, foto: ARo*

Prach jsi a v prach se navrátíš. (Bohoslužba s udílením popelce, 5. 3. 2025, kostel sv. Martina ve zdi, Praha.)

foto: ARO

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Ester Karásková

Členové: Pavel Hanych, Jiří

Hoblík, Jiří Hofman, Jana

Hofmanová, Ondřej Kolář, Lenka

Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

momentka ze setkání k výročí 70
let ordinované služby žen

(Poděbrady, 21. 10. 2023)

foto: ARO

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka květnového čísla
ČB 5/2025 je 20. 4. 2025.

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

číslo účtu: 179521067/0300

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové

podobě: Diakonie ČCE,

Klimentská 18, 110 05

Praha 1, tel.: 222 316 306,

732 324 956

e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27

150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12×

ročně, jednotlivá čísla 45 Kč

roční předplatné 450 Kč

do zahraničí 1300 Kč

Informace o předplatném podá,

objednávky rozšiřuje

(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,

111 21 Praha 1,

tel.: 224 999 236,

e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,

Facebook: Český bratr,

instagram.com/ceskybratr

www.ceskybratr.cz

- audioverze

- řazení podle rubrik

- verze v PDF ke stažení

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem Tělo a víra.

31. 5. 2025 / 16 – 21.30

FESTIVAL NA FARNÍ ZAHRADE

U KOSTELA SV. PETRA, HOROVA 1885, BRANDÝS NAD LABEM-STARÁ BOLESLAV

VLADIMÍR MERTA

LEGENDA ČESKÉHO FOLKU

RENE TROSSMAN BLUES BAND

PRAVÉ BLUES Z CHICAGA

SVATOPLUK

PÍSNĚ SVÁTI KARÁSKA

PŘEDPRODEJ – 350 Kč (INFOCENTRUM V KOČÁROVNĚ, KNIHOVNA EDUARDA PETIŠKY, GOOUT)

PRODEJ NA MÍSTĚ – 390 Kč

KAPACITA OMEZENÁ

DĚKUJEME ZA SPOLUPRÁCI

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl
naším obrazem podle naší podoby“.
(Gen 1, 26)

Ekologická sekce České křesťanské akademie
ve spolupráci se spolkem Nad Drahaňským údolím,
OS na ochranu památek v Dolních Chabrech
a městskou částí Praha-Suchdol

**Vás srdečně zvou
na již osmnáctou**

Ekumenickou bohoslužbu za krajinu

v sobotu

24. května 2025 v 15 hodin

na levém břehu Vltavy,

na zahradě

na Sedleckých skalách

Pouť na bohoslužbu

začíná u kostela Stětí sv. Jana Křtitele

v Dolních Chabrech v 11 hodin a pokračuje

pěšky krajinou se zastávkami.

Prohlídka kostela možná již od **10 hodin**.

Při bohoslužbě v 15 hodin

kázáním poslouží **Michael Špilar**, farář římskokatolické
farnosti u kostela sv. Františka z Assisi v Praze-Chodově.

Účast přislíbili duchovní z dalších církví.

Zpěvem a hrou na kytaru doprovodí **Tomáš Najbrt**.

Po bohoslužbě (cca 15.45)

besedu na téma **Globální problémy rozvoje lidské
civilizace a světy hodnot** uvede **prof. Lubomír
Mlčoch**, emeritní děkan Fakulty sociálních věd Univerzity
Karlovy. V den konání bohoslužby uplyne 10 let od vydání
encykliky papeže Františka na téma péče o společný
domov *Laudato si'* – Buď pochválen, jejíž název je počátkem
Chvalozpěvu stvoření sv. Františka z Assisi, letos
připomínaného jubilejním 800. výročím.

Bohoslužba se koná jako obvykle na zahradě na Sedleckých skalách
(GPS 50°08'22.1"N 14°23'32.4"E) nedaleko žlutě značené cesty
ze Suchdola do Roztok. • Pohodlně po rovině (cca 15–20 minut chůze)
je místo dosažitelné ze zastávek MHD v Praze-Suchdole (Budovec 147,
Kamýčká 107, 147). • Je možné také strmě vystoupat od železniční
zastávky Praha-Sedlec nebo od přívozu v Sedlci.

Více na www.drahan.chabry.cz

nebo facebook.com/EkologickaSekceCKA

